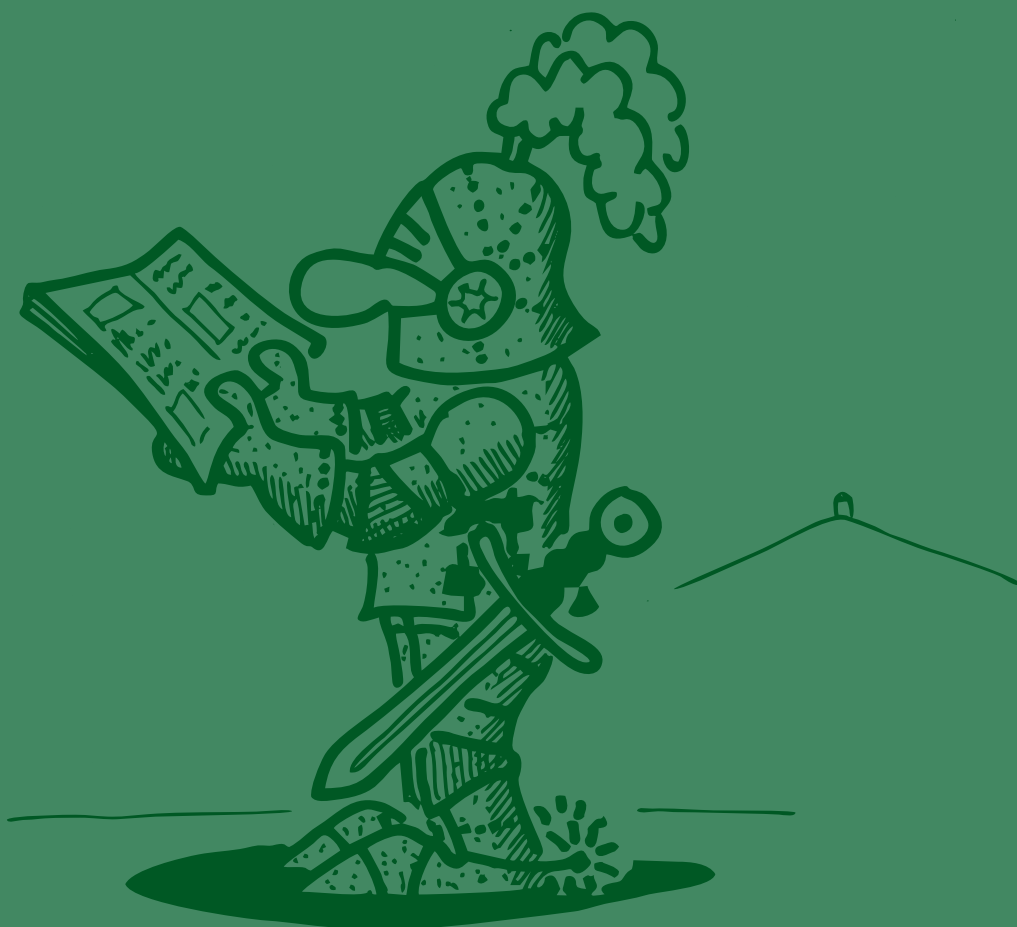

Výroční zpráva 2016

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel.: 317 845 169, 317 845 965

E-mail: vlasim@csop.cz

www.csopvlasim.cz

www.facebook.com/csopvlasim

Návštěvnické středisko Vodní dům

Tel.: 775 068 884

www.vodni-dum.cz

Dům přírody Blaník

Tel.: 731 538 008

www.dumprrody.cz/blanik

Záchranná stanice pro zraněné živočichy ČSOP Vlašim

Tel.: 777 800 460

www.pomocvzviratum.cz

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677

DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2016:
232

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990. **ČSOP Vlašim** je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradcnů ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, členem Sdružení mladých ochránců přírody.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je akreditovaný Radou Národního pozemkového spolku.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchrannou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic a paraZOO, akreditované MŽP.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem MAS Blaník, zakládajícím členem MAS Posázaví.

ČSOP Vlašim koordinuje přidělování značky „Produkt z Kraje blanických rytířů“ a je členem Asociace regionálního značení.

ČSOP Vlašim je koordinátorem Geoparku Kraj blanických rytířů.

Naše poslání

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. Informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. interpretací přírodního a kulturního dědictví na Podblanicku,
4. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
5. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
6. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
7. účastí v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
8. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
9. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
10. péčí o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti, než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

Je symbolické, že vlašimská organizace Českého svazu ochránců přírody sídlí v domě, kde se před sto lety scházel místní spolek pro okrašlování a ochranu domoviny.

ISBN 978-80-87964-13-2
Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace
autor kreseb: Luděk Slezák
tisk: VAMB s.r.o., Štěchovice, náklad: 800 ks

ÚVOD

Milá čtenářko, milý čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2016. Tento rok byl ve znamení usazování provozu nových zařízení pořízených v předchozích letech – návštěvnických středisek Domu přírody Blaník a Vodního domu, ubytovny a vstupu s ekoobchodem v Podblanickém ekocentru ČSOP. Dle očekávání se kolegové zajišťující provoz těchto zařízení museli potýkat s různými reklamacemi. Naštěstí jich však nebylo tak velké množství s výjimkou Vodního domu, kde zejména s firmou dodávající expozici „zápasíme“ dodnes. Každopádně všechny investice slouží veřejnosti a musím poděkovat všem našim dodavatelům a kolegům, kteří stavby měli na starosti. Protože se všechna zařízení zdárně rozběhla, vytvořil se prostor pro naše další činnosti.

Zejména si cením zpracování a úspěšného podání projektu na záchranu endemické kuřičky hadcové (ve spolupráci s Botanickým ústavem AV ČR), postupně vymírající populace páchníka hnědého na Vlašimsku a start příprav projektu na ob-

novu biotopů ohrožených motýlů světlých lesů vltavských strání. Oprášili jsme také již více jak deset let starý záměr na obnovu biotopů obnažených písků na odvalu bývalého zlatodolu Roudný. Věřím, že v roce 2017 budeme úspěšní a na obnovu biotopů vzácného hmyzu, hub a rostlin na Roudném získáme podporu, stejně jako na další záměry, které máme rozpracované či zatím pouze nosíme v hlavě.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům, kteří se na činnosti ČSOP Vlašim v roce 2016 podíleli, velmi děkuji za jejich práci, nadšení a mimořádnou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům, mecenášům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout

únor 2017

10 největších úspěchů v roce 2016

01

Získání prostředků z evropského programu LIFE+ a zahájení realizaci víceletého projektu „Life for Minuartia“ zaměřeného na záchranu hadcových lokalit na Podblanicku se vzácnou květenou, zejména kuřičky Smejkalovy (*Minuartia smejkalii*), která je zde endemitem – tedy roste pouze zde a nikde jinde na světě!

02

Zpracování a úspěšné podání osmiletého projektu na záchranu ohroženého brouka, páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) v zámeckém parku, Orlinském a Jinošovském údolí a dalším okolí města Vlašim. Projekt byl podán díky dlouhodobé spolupráci s Městem a dalšími vlastníky.

03

Záchrana mnoha významných stromů před skácením, např. dubu o obvodu 350 cm v Mlékovicích u Neveklova nebo javoru o obvodu 330 cm ve Vrchoticích.

04

Vytvoření remízů v polích u Býkovic pod Blaníkem, Ratměřic, Chotýšan (celkem zde bylo vysazeno přes 5000 stromů a keřů) a výsadba jedenácti nových ovocných i neovocných alejí ve volné krajině u Křížkova Újezdce, Čenětice a Skoranic.

05

V roce 2016 naše Záchraná stanice pro živočichy přijala 534 živočichů 73 druhů, z nichž se podařilo doléčit polovinu a většinu z nich (191) vypustit zpět do přírody.

06

9 259 jedinců žab a čolků jsme zachránili před koly automobilů na tahových cestách a 448 mlžů před jejich uhybnutím na dnech odbahňovaných či letněných rybníků.

07

Uspořádání již 19. celostátní setkání odonatologů, tentokrát v CHKO Brdy. Po šestileté přestávce byl opět vydán sborník „Vážky“ obsahujícího příspěvky ze zmíněného setkání, ale i další výsledky sledování vážek v předchozích letech.

08

Dokončení a otevření návštěvnického střediska Vodní dům, jehož cílem je interpretovat návštěvníkům vodu jako nenahraditelný zdroj pro člověka a vodu jako biotop. Vodní dům jsme postavili v bezprostřední blízkosti hráze vodní nádrže Švihov (Želivka) a úpravny pitné vody. Údolní nádrž je nejen nejvýznamnějším zdrojem pitné vody v ČR, ale také součástí evropské soustavy chráněných území Natura 2000 pro ochranu několika ohrožených druhů živočichů a rostlin.

09

Nárůst výukových programů na více jak dvojnásobek ve srovnání s předcházejícím rokem. Celkem se uskutečnilo 326 programů, kterých se účastnilo 7 112 dětí. Nárůst byl způsoben zejména uvedením do činnosti návštěvnických středisek Vodní dům u vodní nádrže Švihov a Dům přírody Blaník v CHKO Blaník.

10

Mimoškolní činnost s dětmi a mládeží se v r. 2016 dále rozrostla. Především přibyl pro celoroční práci nový oddíl Mladých ochránců přírody. V létě pak tradičně proběhl tábor v „Údolí ticha“ v přírodní památce Na ostrově u Nemíže a dokonce tři turnusy příměstského tábora v parazoo ve Vlašimi.

OBSAH

ÚVOD	1
10 největších úspěchů v roce 2016	1

OBSAH	2
--------------------	----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3
---	----------

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY

PODBLANICKA	3
--------------------------	----------

Péče o přírodovědně cenné lokality	3
--	---

Péče o kulturní dědictví	3
--------------------------------	---

V roce 2016 se podařilo	3
-------------------------------	---

Sledování přírodovědně cenných lokalit	5
--	---

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ	6
------------------------------------	----------

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	6
---	---

Výsadby ve volné krajině	7
--------------------------------	---

Inventarizace zeleně	7
----------------------------	---

DRUHOVÁ OCHRANA	8
------------------------------	----------

Záchrana kuřičky hadcové – projekt	
------------------------------------	--

„LIFE for Minuartia“	8
----------------------------	---

Houby hadců na Podblanicu	9
---------------------------------	---

Krajové odrůdy ovocných dřevin	9
--------------------------------------	---

Záchrana páchníka hnědého na Vlašimsku	10
--	----

Program Vážky	10
---------------------	----

Ochrana obojživelníků při jarním tahu	
---------------------------------------	--

přes komunikace	11
-----------------------	----

Obnova biotopu kuněk obecných v Jinošovském lomu ..	12
---	----

Mapování netopýřů	12
-------------------------	----

Ptáci zemědělské krajiny	13
--------------------------------	----

Motýli vltavských strání	14
--------------------------------	----

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	14
--	-----------

Péče o živočichy v roce 2016	14
------------------------------------	----

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ	
--	--

ČINNOST	16
----------------------	-----------

Správní řízení	16
----------------------	----

Přírodovědné průzkumy	17
-----------------------------	----

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA

A OSVĚTA (EVVO)	18
------------------------------	-----------

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	18
------------------------------------	-----------

Výukové programy pro školy	18
----------------------------------	----

Ekologická olympiáda	19
----------------------------	----

XVI. Středočeská MRKVOVÁ konference	20
---	----

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	20
--	-----------

Letní tábor	20
-------------------	----

Středočeská M.R.K.E.V. a Mrkvička	20
---	----

Oddíl MOP Včelojedi	21
---------------------------	----

Příměstské tábory v paraZOO	21
-----------------------------------	----

AKCE PRO VEŘEJNOST V PODBLANICKÉM

EKOCENTRU	22
------------------------	-----------

Knihovna přírodovědné a regionální literatury	24
---	----

Ekoporadna	25
------------------	----

Ekooobchůdek a e-shop	25
-----------------------------	----

INTERPRETACE PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO

DĚDICTVÍ	26
-----------------------	-----------

Návštěvnické centrum Dům přírody Blaníku	26
--	----

Návštěvnické centrum Vodní dům	27
--------------------------------------	----

Naučné stezky provozované ČSOP Vlašim	28
---	----

Interpretace zajímavých lokalit s využitím	
--	--

geocachingu	29
-------------------	----

Podblanická galerie ČSOP Vlašim	30
---------------------------------------	----

PUBLIKAČNÍ ČINNOST	31
---------------------------------	-----------

Periodika ČSOP Vlašim	31
-----------------------------	----

Samostatné publikace	32
----------------------------	----

Propagační a osvětové tiskoviny	32
---------------------------------------	----

ČSOP Vlašim na internetu	36
--------------------------------	----

REGIONÁLNÍ ROZVOJ	37
--------------------------------	-----------

Geopark Kraj blanických rytířů	37
--------------------------------------	----

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® ...	38
--	----

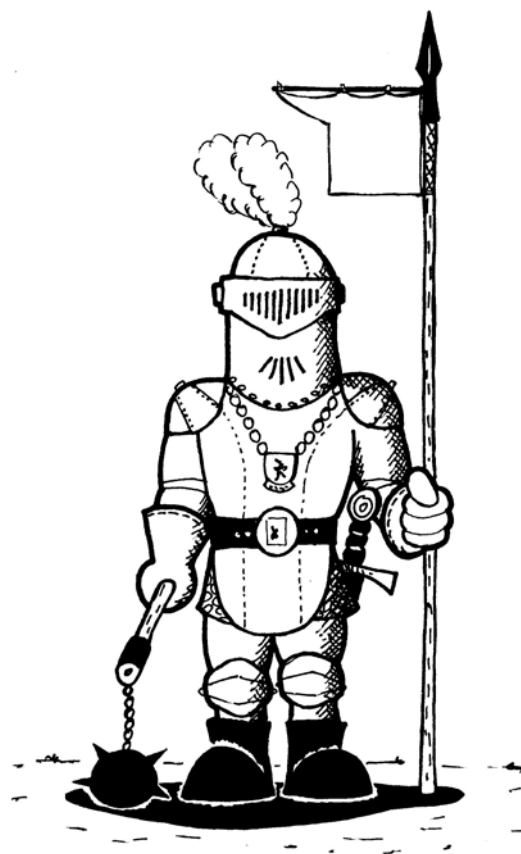
Blanický rytíř	38
----------------------	----

SPOLKOVÝ ŽIVOT ČSOP VLAŠIM	39
---	-----------

Členové ČSOP Vlašim	39
---------------------------	----

Terénní stanice Borovsko	39
--------------------------------	----

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2016	40
--------------------------------------	-----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

① Martin Kloudys

Ochranu přírodních lokalit a staveb se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím smluv a dohod s vlastníky a hospodáři. Aktivity spojené s péčí o přírodní a kulturní památky na Podblanicku zastřešuje program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“. O vybrané lokality a stavby ČSOP Vlašim pečuje s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

ČSOP Vlašim v rámci programu pozemkového spolku podchycuje věcnými právy 43 přírodovědně významných lokalit na Podblanicku. S pěti zemědělskými farmami byla uzavřena dohoda o společném postupu při péči o krajinu.

Na lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů a jednání s hospodáři a vlastníky. Podle získaných údajů je následně upraveno hospodaření nebo provedeno opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Velkou část lokalit (o kterou přímo pečuje ČSOP Vlašim) tvoří mokřadní, často silně zrašelinělé louky, které vyžadují šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem s ručním hrabáním a odvozem.

Lokality zařazené v tomto programu jsou vybavovány informačními tabulemi a jsou představovány i v regionálním tisku.

Péče o kulturní dědictví

ČSOP Vlašim se v rámci programu pozemkového spolku věnuje také kulturním památkám a historickým místům. Ve spolupráci s vlastníky tak program pozemkového spolku přispívá k ochraně a rozvoji kulturního dědictví Podblanicka. ČSOP Vlašim se zejména dlouhodobě věnuje zámeckému parku ve Vlašimi. Zde pečuje o Starý hrad s expozicí o historii parku a ve Vlašimské bráně zámeckého parku Vlašim provozuje Podblanickou galerii s díly výtvarníků Podblanicka.

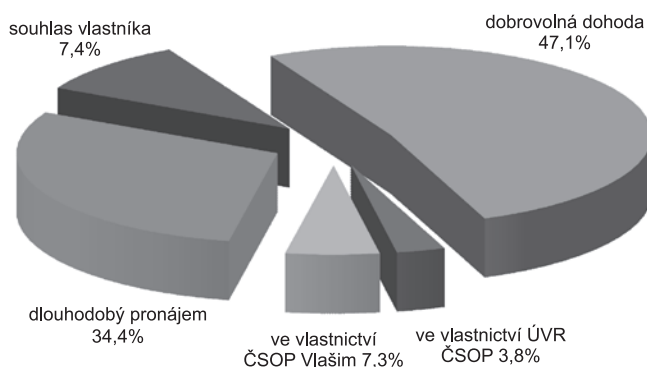
V roce 2016 se podařilo

- uzavřít pachtovní smlouvy na mokřadní louky v okolí Karhule, v přírodní památce Částrovické rybníky a na dalších lokalitách v CHKO Blaník, uzavření pachtovních smluv s vlastníky umožní stabilizaci péče o tyto louky.
- obnovit pachtovní smlouvy a souhlasy s péčí k pozemkům na lokalitách Na hrbě, Jinošovské údolí, Řísnické louky, Na Kačíně, Mokřadní louky u Blažejovic o celkové rozloze 5,6 ha.
- získat souhlas státního podniku Lesy České republiky a Obce Bernartice s realizací zásahů ve prospěch hadcové květeny na pozemcích na Dolnokralovických hadcích. Již v roce 2016 byly provedeny výřezy přehoustlých borovic

podél silnice Bernartice-Borovsko a bylo provedeno stržení drnu na pokusných plochách.

- uzavřít dobrovolnou dohodu o společné ochraně přírody s Farmou Buchov. Dohoda je podkladem pro společné projekty k zlepšení krajinných prvků i pro respektování ochrany přírody v hospodaření farmy.
- pokosit 46 ha mokřadních a květnatých luk, na dalších 11 ha byla realizována pastva.
- vyřezat stínící stromy a křoviny u tůň v Jinošovském údolí, což zlepší podmínky pro obojživelníky.
- zpracovat odborný posudek na pozemky u osady Toulou, kde probíhají jednání o převodu pozemků.
- proběhlo setkání s vlastníky pozemků na lokalitě Na Kačíně, kde bylo možné vidět larvy čolků, žijících v tůňích.
- proběhlo natáčení České televize na Malém Bláníku, kde jsme představili projekt „Lesní poklady“ seznamující s lesními biotopy Podblanicka.

Celková plocha přírodovědně cenných pozemků s věcnými právy, zahrnutých do programu pozemkového spolku, dosahuje 131 ha. Velkou plochu dále zabírají lokality (zemědělské pozemky spolupracujících farem, vstavačová louka u Sušetic, louky u Minártic, přírodní rezervaci Rybník Pařez a další), kde jsou uzavřeny dobrovolné dohody s hospodáři a kde rozloha pozemků přesahuje 141 hektarů. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2016 je uvedena v tabulce a grafu.

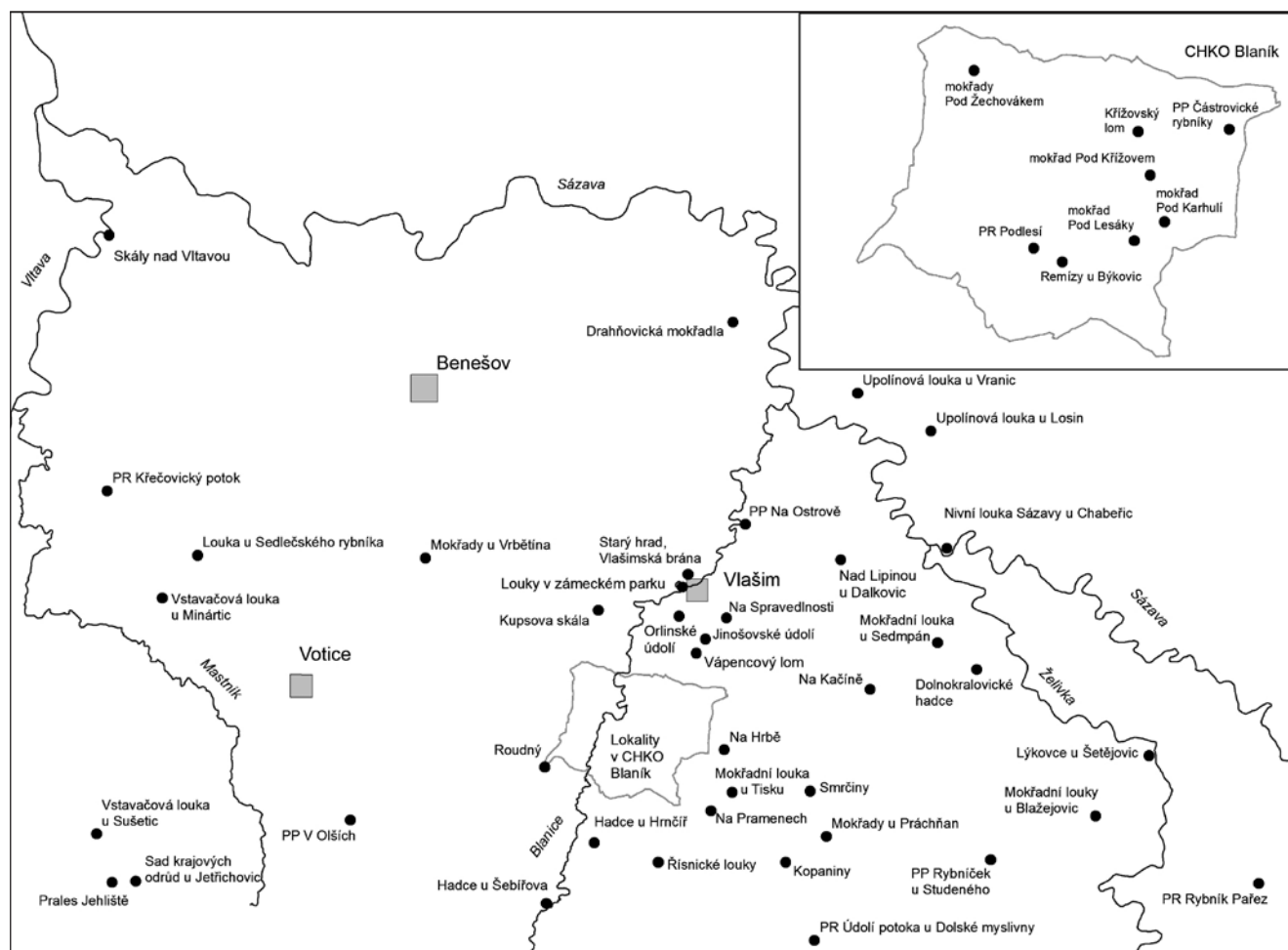

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům začleněným v programu.

Tabulka č. 1: Výměra pozemků zařazených do programu pozemkového spolku dle formy věcných práv.

forma věcného práva	výměra (m ²)
dobrovolná dohoda	1 365 448
souhlas vlastníka	153 885
dlouhodobý pronájem	755 333
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	159 443
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	82 960
celkem	2 517 069

Mapa č. 1: Lokality v péči ČSOP Vlašim v rámci programu Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.

Tabulka č. 2: Výměra ploch luk, zařazených v programu pozemkového spolku a kosených v roce 2016.

lokality	výměra (ha)
Louky u Blažejovic	1,9
Častrovické rybníky	0,9
Drahňovická mokřadla	5,3
Chabeřice – nivní louka u Sázavy	2,4
Jinošovské údolí	7,1
Lesáky	0,6
Mokřad Pod Karhulí	2,8
Mokřad Pod Křížovem	0,5
Mokřady pod Žechovákem	0,8
Biocentrum „Na Hrbě“ u Pravonína	1,5
Na Kačíně u Kuňovic	1,3
Na Pramenech	2,6
Nad Lipinou u Dalkovic	0,6
Louky v zámeckém parku Vlašim	7,1
PR Podlesí <i>(koseno ve spolupráci s MS Louňovice pod Blaníkem)</i>	2
PR Údolí potoka u Dolské myslivny <i>(koseno ve spolupráci s Krajským úřadem Kraje Vysočina)</i>	4
Řísnické louky	2,9
Smrčiny u Pálčic	0,2
Louka u Sedmpán	0,4
Upolínová u Losin	0,6
Upolínová u Vranic	0,6
celkem	46,1

Tabulka č. 3: Výměra ploch luk, zařazených v programu pozemkového spolku a pasených v roce 2016.

lokality	výměra (ha)
Sad Jetřichovice <i>(paseno ve spolupráci s Forest-fish s.r.o.)</i>	7,8
PP Na Ostrově	3,2
celkem	11

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2016 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Prostředky na management lokalit byly zajištěny z Programu péče o krajinu MŽP, Programu obnovy přirozených funkcí krajiny MŽP a programem LIFE.

Projekt „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka – rozvoj aktivit a zajištění péče o cenná území prostřednictvím vlastníků a hospodářů“ byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.

Sledování přírodovědně cenných lokalit

V roce 2016 pokračoval průzkum na lokalitě Jehliště, započatý v roce 2015. Společně s první sezónou bylo na lokalitě nalezeno 212 druhů hub, z toho 23 druhů zařazených do Červeného seznamu makromycet ČR. Je velmi pravděpodobné, že počet druhů ještě není konečný.

Průzkum makromycet pokračoval i na území Dolnokralovických hadců a na Hadcích u Hrnčic, viz kap. Horniny hadců na Podblanicku.

Na biofarmě Želichov proběhlo mapování biotopů, ze kterého vyplynul výčet opatření pro podporu biodiverzity (úprava režimu pastvy, přísev luk). Ověřena byla relativně početná populace kuňky ohnivé (*Bombina bombina*), která osidluje zdejší tůň na pastvinách. Mapování bude pokračovat na dalších spolupracujících farmách.

Hadí mord nízký (*Scorzoner humilis*) na mokřadních loukách v Jinošovském údolí. foto: M. Kludys

Obnovené tůň ve vápencovém lomu v Jinošovském údolí jsou cílem malých průzkumníků. foto: M. Kludys

Na mokřadních loukách u Lesáků jsou vytvořeny tůně foto: M. Kloudys pro obojživelníky.

Na farmě Želichov probíhají tradiční formy hospodaření včetně volného chovu drubeže.

foto: M. Kloudys

Ohrožená mochna bahenní (*Potentilla palustris*) roste na několika lokalitách v péči ČSOP Vlašim, např. na Řísnických loukách nebo Na Pramenech.

foto: M. Kloudys

Řísnické louky zachráněné péčí ČSOP jsou zařazeny do soustavy Natura 2000 jako příklad typické rašelinné louky.

foto: M. Kloudys

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ

① Marek Lempochner, Miroslav Jandák, Jakub Vrnák, Pavlína Čepková

V roce 2016 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 11 stálých a 18 sezónních pracovníků, kteří nám vypomáhali především v letních měsících při údržbě chráněných území.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

Vlašim

ČSOP Vlašim zajišťuje komplexní péči o zeleň ve městě Vlašim. V rámci údržby bylo třeba nahradit uhynulé jedince, zmladit řezem starší keře, provést potřebná ošetření 20 vzrostlých stromů, dosypat kůru do záhonů atd. Celkem jsme vysadili 104 dřevin v rámci intravilánu Vlašimi a 7 ks ovocných dřevin ve vlašimských alejích. Na jaře bylo nutné z bezpečnostních důvodů vykácet 17 ks vzrostlých topolů podél fotbalového hřiště v Domašíně a v intravilánu Vlašimi dalších 12 stromů.

V průběhu celé sezony jsme prováděli pravidelnou závlivku a pletí zeleně.

Týnec nad Sázavou

V Týnci nad Sázavou proběhla údržba zeleně ve dvou etapách. V první etapě jsme začátkem roku v intravilánu města

provedli hned 3 riziková kácení vzrostlých stromů. Topolu, kde bylo nutné využít těžké techniky (jeřábu) a asistence městské policie. Dále byl pokácen vzrostlý modřín v Podělusích a vzrostlá lípa v Podělusích u křížku, která hrozila rozlomením hlavních kosterních větví. Během jara jsme vysadili celkem 39 stromů a 6 keřů. V letních měsících došlo k ošetření 15 vzrostlých stromů. Během podzimu proběhla druhá etapa, ve které bylo vysazeno 10 dalších listnatých alejových stromů a 1 jehličnan.

Mirošovice

Údržba zeleně probíhala také v obci Mirošovice, kde jsme se jako v předešlých letech věnovali pletí keřových výsadeb, stříhu alejových stromů a závlivce.

Benešov

V Benešově byla provedena výměna 14 odumřelých alejových stromů a 850 keřů.

Sázava

V roce 2016 byly nahrazeny odumřelé sazenice alejových stromů a keřových výsadeb.

Trhový Štěpánov

Nové keřové výsadby byly provedeny také v Trhovém Štěpánově na svahu pod kostelem. Vysadili jsme zde 550 keřů.

Dále jsme provedli kontrolu všech alejí spadající do správy města. V podzemních měsících jsme tyto aleje doplnili o chybějící jedince.

Mladá Vožice

Na jaře jsme realizovali výsadby na dvou lokalitách v Mladé Vožici. První z nich byla u kostela, kde bylo nutné odfrézovat pařezy po vykácených dřevinách tak, aby bylo možné srovnat terén a provést náhradní výsadbu, kterou tvořili lípy a hlohy. Na celé ploše jsme založili nový trávník. Druhou lokalitou byl prostor u autobusové točny. Zde bylo provedeno kompletní urovnání terénu a poté byla vysazena skupina alejových stromů, keřů v podobě živého plotu a několika keřových skupin. Na ostatní ploše byl založen nový trávník. Celkově jsme vysadili 19 ks alejových stromů u Mladé Vožice a 110 ks keřů.

Výsadby ve volné krajině

Jaro a podzim se nesl ve znamení výsadeb ovocných a okrasných alejí a remízů. V Křížkovém Újezdu a Čeněticích byly vysazeny 3 nové aleje. Vysazena byla lipová alej (28 ks), javorová alej (44 ks) a třešňovo – švestková alej (84 ks). V Chotýšanech pokračovala stavba oplocenek a výsadba remízu, do kterého jsme

vysadili přes 800 ks stromů a keřů (líška, kalina, trnka, jeřáb). Remízy jsme sázeli také v dalších obcích. V Ratměřicích jsme vysázeli téměř 2 000 ks dřevin, v Býkovicích rovněž. Nejvíce ovocných stromků jsme na podzim vysadili u obcí Skoranova a Martinice u Onšova. Celkem zde vzniklo 7 nových alejí – jabloňová (47 ks), jabloňovo-hrušňová (63 hrušní a 41 jabloní), švestková (51 ks), hrušňová (10 ks), jabloňová (47 ks), švestko-třešňová (32 třešní a 31 švestek) a jedna lipová alej (27 ks). Aleje jsou místy proloženy oplocenkami s keří jako trnka, hloh, šípek nebo líška (857 ks).

Vysadili jsme i novou alej u břehu řeky Loučná u Velkých Kolodějů v Pardubickém kraji. Tady jsme sázeli podél vodního toku 71 stromů (javor, jasan, třešeň, dub apod.).

Inventarizace zeleně

Na podzim byla provedena inventarizace zeleně města Votice, jeho přilehlých obcí a ploch ve volné krajině. Dále jsme provedli inventarizaci zeleně v areálu Nemocnice Rudolfa a Stefanie v Benešově a v obci Sokoleč, kde na ni navázalo vypracování projektu do operačního programu Životního prostředí.

Střih stromů v Týnci nad Sázavou.

foto: M. Jandák

Rizikové kácení topolu v Týnci nad Sázavou.

foto: M. Jandák

Výsadba zeleně v Mladé Vožici.

foto: M. Jandák

Výstavba oplocenek u Ratměřic.

foto: M. Jandák

Výsadba remízu u Ratměřic.

foto: M. Jandák

Příprava před osetím na Vodním domě.

foto: F. Krejčí

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky hadcové – projekt „LIFE for Minuartia“

🕒 Hana Pánková, Ondřej Pašek, Karel Kříž

V návaznosti na monitoring výskytu kriticky ohroženého druhu kuřičky hadcové, drobné byliny vázané na podloží tvořené hadcem, zpracoval ČSOP Vlašim ve spolupráci s Botanickým ústavem AV ČR z programu Evropské unie LIFE. Tento projekt – jako jeden ze dvou českých projektů podpořených v r. 2016 – uspěl a získal celkovou finanční podporu v letech 2016 – 2020.

Hlavním cílem projektu je zvýšení celkové velikosti populace kuřičky hadcové o 40 %. Projekt se ale nezabývá jen ochranou druhu a jeho stanoviště, ale přesahuje i do společnosti od lokální až po evropskou úroveň. Projekt budeme realizovat v NPP Hadce u Želivky a NPP Hadce u Hrnčír, osvětové aktivity budou probíhat ve Vodním domě, v Kamberku a Bernarticích, na webu <http://kuricka.cz> a na Facebooku <https://facebook.com/kuricka>.

Pro podporu druhu je prováděn management stanovišť, kde ho v současnosti ohrožuje zejména konkurence travin a stínění.

Plánování zásahu na lokalitě u Želivky.

foto: O. Pašek

Proběhne prosvětlování porostu pomocí kácení, ruční strhávání drnu konkurenčních rostlin, strhávání vrstvy humusu, kosení a lesní pastva. Tyto zásahy započaly v roce 2016, kdy byla stržena část humusu, proběhlo první kosení a likvidace části náletů na lokalitě poblíž Bernartic.

Tabulka č. 4: Porovnání výskytu kuřičky hadcové v letech 2011 – 2016

rok	populace							
	hadce u Želivky							hadce u Hrnčír
	DK1	DK2	DK3	DK4	DK5	B1	B2	H
2011	22	432	67	190	51	203	2	279
2014	11	294	2	34	19	54	0	198
2015	5	222	2	40	14	40	0	98
2016	7	251	89	79	39	42	0	338

Vytvoření vhodných podmínek stržením drvu pro kuřičku hadcovou na Borovsku. foto: F. Krejčí

Po realizaci managementových zásahů dojde k vytvoření nových ploch, kam budou vyseta semena získaná z odpovídajících lokalit a vysazeny semenáčky předpěstované v hadcovém substrátu v Botanickém ústavu AV ČR. Reintrodukce druhu bude probíhat v okrajové lokalitě, kde kuřička hadcová vyhynula.

Kromě ex-situ záchrany ve Vodním domě bude v rámci projektu vytvořen zcela nový přístup k spolupráci s místními obyvateli v ochraně druhu – záchranné pěstování v soukromých zahradách. Vycházíme ze zájmu místních obyvatel „mít tu svoji místní unikátní rostlinu na své vlastní zahrádce“. Rostliny budou drženy v zahradách místních obyvatel, kteří budou monitorovat jejich růst. K tomu jim ČSOP Vlašim jednak pomůže zřídit jejich vlastní hadcové skalky a jednak poskytne návod a rady k pěstování kuřičky. V r. 2016 proběhlo setkání s místními obyvateli Bernartic, z nějž vzešly první zájemkyně o tuto metodu záchrany.

Pravidelný monitoring druhu

V roce 2016 probíhal každoroční monitoring stavu kuřičky hadcové, který ukázal zvýšení velikosti populace na všech lokalitách (tabulka č. 4). Nejvýraznější nárůst byl pozorován podél silnice do Borovska (část DK3), kde došlo k rozrušení substrátu v místě bývalého výskytu populace kuřičky hadcové. Na této plošce o velikosti cca 2 x 4 m se objevilo mnoho semenáček, pouze několik trsů bylo obnoveno z dormance. V části DK4 došlo k rozšíření jedinců na skalky přímo k hladině vodní nádrže. Na lokalitě Hadce u Hrnčír došlo k výraznému nárůstu v nově obsazené části na lesních cestách. Tento nárůst byl způsoben především rozpadem původních velkých trsů na několik menších.

Houby hadců na Podblanicku

Jan Borovička

Z hlediska růstu hub patřil rok 2016 ve středních Čechách vinou sucha k těm nepřiznivým. Špatné podmínky panovaly zejména na Dolnokralovických hadcích, kde se však podařilo nalézt bohatou lokalitu podzemní houby jelenky dráslavé – *Elaphomyces asperulus*. Lepší situace byla v PP Hadce u Hrnčír, kde byla zaznamenána řada letních druhů hub, zejména holubinek – *Russula*. Na pastvině u okraje rezervace pak byl nalezen další zajímavý koprofilní druh křehutka hnojná – *Psathyrella hirta*. Celkem zde bylo zaznamenáno 131 druhů velkých hub,

z toho 68 mykorhizních, 60 saprotrofních a 3 parazitické. V porovnání s Dolnokralovickými hadci (340 zjištěných druhů) se zatím tato lokalita jeví jako chudší, což však nemusí být dáno jen její menší rozlohou, ale i kratším obdobím sledování. Vzácné druhy pavučinců, které jsou známy z okolí Želivky, zatím u Hrnčír zaznamenány nebyly.

Lišky ametystové (*Cantharellus amethysteus*) z PP Hadce u Hrnčír nalezené pod smrky a borovicemi. foto: J. Borovička

Krajové odrůdy ovocných dřevin

Ondřej Pašek

V minulém roce jsme ošetřili stromy v našem sadu v Jetřichovicích. Ve dnech 30. 9. – 7. 10. 2016 se v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim konala výstava starých odrůd ovocné spojená s pomologickým seminářem ve spolupráci s vedoucím programem ČSOP Staré a krajové odrůdy Martinem Lípou. Na semináři se sešlo 15 pomologů a zájemců o problematiku, kteří přivezli přes 250 vzorků, z nich bylo 62 vzorků následně vystaveno. V oblasti Podblanicka bylo sebráno a určeno 20 vzorků, které byly zaneseny do celostátní databáze ČSOP. Určování s pomocí specialistů mohla využít také veřejnost.

Z výstavy starých odrůd v Podblanickém ekocentru ve Vlašimi. foto: O. Pašek

Záchrana páchníka hnědého na Vlašimsku

① Karel Kříž, Ondřej Pašek

Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) je zvláště chráněný saproxylofágní druh hmyzu. Obývá dutiny stromů a je tak deštníkovým druhem pro řadu dalších organismů, vázaných na tato vzácná stanoviště. Vlašimský Zámecký park je díky existenci řady starých dutinových stromů, v nichž páchník žije, vyhlášen evropsky významnou lokalitou sítě Natura 2000 pro jeho ochranu.

Stromy, které páchník obývá, ale postupně stárnou a z parku mizí. Je proto nutné zajistit další dlouhodobou existenci stanovišť pro páchníka a další dutinové druhy. Vhodnou příležitost představují aleje a další porosty starších dřevin, hojně kolem Vlašimi. Pobytové známky páchníka byly v r. 2016 prokázány Janem Farkačem na Loretě, v Jinošovském údolí, v aleji na Vracovici a v údolí potoka Orlina.

ČSOP Vlašim v roce 2016 podala do Operačního programu Životní prostředí žádost o podporu na osmiletý projekt „Stabilizace populace páchníka hnědého v EVL Vlašimská Blanice“, který byl schválen.

V roce 2017 začne realizace projektu. V Zámeckém parku a v údolí potoka Orlina budou dutinové a perspektivní stromy uvolněny z podrostu kácením v jejich okolí, aby se zvýšilo jejich oslunění. Budou zároveň ošetřeny bezpečnostními a zdravotními řezy, čímž se zlepší jejich životní perspektiva. Dále budou

vyřezávány náletové dřeviny, aby se uvolnily migrační cesty pro páchníka. V Orlinském údolí a na volná místa v alejích Vorlina, na Skalkov, k Jinošovu, k Ovčínám a dalších budou doplněny dřeviny jako základ kostry budoucí sítě stanovišť páchníka.

Program Vážky

① Martin Waldhauser

V roce 2016 jsme zorganizovali tradiční celostátní setkání - 19. celostátní seminář odonatologů České republiky, který se konal 21. – 22. 7. 2016 v Brdech. Semináře se zúčastnilo 16 odonatologů a ochránců přírody z ČR, Německa a ze Slovenska. Seminář se konal v odonatologicky málo prozkoumaném území bývalého vojenského újezdu. Největším přínosem semináře je získání nových konkrétních faunistických nálezů, včetně nálezů vzácných a ohrožených druhů vážek (zejména lesklíce horské).

Po šestileté přestávce byl vydán další, v pořadí již devátý sborník o výzkumu vážek v ČR. Sborník „Vážky 2016“ je přímým výstupem z 19. celostátního semináře odonatologů v Brdech. Na letošním sborníku se podílelo 14 autorů a obsahuje 13 příspěvků - původních odborných článků o výskytu, ekologii i využití vážek k bioindikaci vážek. Všechny články byly recenzovány členy redakční rady a obsahují anglická shrnutí.

Pokračuje provoz internetových stránek www.vazky.net, které jsou průběžně aktualizovány a pomocí QR kódů doplňují knižní publikaci „Vážky České republiky. Příručka pro určování našich druhů a jejich larev. 2. doplněné vydání“ z roku 2015 autorů Martina Waldhausera a Martina Černého.

Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*).

foto: M. Fláten

Odonatologové hledali nové faunistické nálezy v bývalém vojenském újezdu Brdy.

foto: M. Waldhauser

Tabulka č. 5: Přehled zásahů v rámci projektu „Stabilizace populace páchníka hnědého v EVL Vlašimská Blanice“.

Projekt páchník – zásahy	ošetření dřevin	prosvětlení porostu – kácení	výřez náletů	kosení	výsadby
Zámecký park	243 stromů	300 menších stromů	5,16 ha	4,5 ha	108 dubů
údolí Orlina	279 stromů	668 menších stromů	8,28 ha	0,25 ha	9400 dubů
stromořadí Loreta	83 stromů				
alej na Vracovici	106 stromů				
alej u obory Sellier Bellot	168 stromů				
aleje ke Skalkovu, Jinošovu, Vorlina, k Ovčínám ad.	280 stromů			4 ha	256 ovocných dřevin a dubů

Ochrana obojživelníků při jarním tahu přes komunikace

① Stanislav Němec

Přenosy obojživelníků přes frekventované části silnic probíhaly v roce 2016 již po třinácté. Transfery pokračovaly na osmi lokalitách. Celkem jsme za pomoci dobrovolníků a praktikan-tů postavili 2 842 metrů zábran. V podstatě ihned po dostavě-ní zábran jsme denně začali s pomocí dobrovolníků kontrolovat sběrné nádoby. Zachycení obojživelníci byli počítáni, určováni do druhů a následně přenášeni přes silnice k nejbližším rozmno-žišťům, tedy rybníčkům, kde se žáby a čolci zdržují v hojných po-čtech až do konce námluv.

S výběrem žab a čolků na jednotlivých lokalitách nám po-máhali manželé Vondráškoví (Mokrá Lhota), Jitka Kalná (loka-lita Kačina), Eva Gabrielová (Šternov), starostka obce Horka, Simona Vacíková (lokalita Horka), Petr Dobrý (lokalita Propast a Hruškov) a Petr Cinek (lokalita Tehov). Tímto bychom chtěli všem dobrovolníkům poděkovat za pomoc!

Celkem bylo na všech lokalitách přeneseno 9 259 obojži-velníků, z toho 9 048 ropuch obecných, 88 skokanů hnědých, 55 kuněk obecných, 66 čolků, blatnice skvrnitá a jednu rosnič-ku zelenou. Počet obojživelníků přenesených na jednotlivých lokalitách znázorňuje tabulka č. 6. Přehled přenesených oboj-živelníků od roku 2004 přináší tabulka č. 7.

Tabulka č. 6: Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách v roce 2016.

Lokalita	Počty jedinců (ks)							
	celkem / lokalita	ropucha obecná	skokan hnědý	rosnička zelená	kuňka obecná	blatnice skvrnitá	čolek obecný	čolek horský
Trhový Štěpánov	2 219	2 214	2	0	0	0	3	0
Šternov	1 317	1 237	56	0	0	0	24	0
Horka u Zruče n. S.	1 169	1 169	0	0	0	0	0	0
Kačina u Kutné Hory	1 788	1 716	10	0	55	4	3	0
Tehov u Říčan	433	432	0	0	0	0	0	1
Propast	628	624	4	0	0	0	0	0
Hruškov	595	553	14	0	0	0	28	0
Mokrá Lhota	1 113	1 103	2	1	0	0	7	0
Celkem	9 262	9 048	88	1	55	4	65	1

Tabulka č. 7: Počet všech transferovaných jedinců v letech 2004 – 2016.

rok	lokalita								Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	Mokrá Lhota	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	nesled.	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	nesled.	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	nesled.	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	nesled.	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	nesled.	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	nesled.	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	nesled.	6 993
2011	3 504	1 433	390	1 114	569	626	1 843	287	9 766
2012	1 599	865	605	1 127	123	316	878	240	5 753
2013	1 401	686	592	3 470	389	130	1 924	537	9 129
2014	1 634	1 106	356	4 093	403	594	1 183	500	9 869
2015	2 024	1 462	729	2 567	344	659	874	500	9 159
2016	2 219	1 317	1 169	1 785	433	628	595	1 113	9 259
Celkem	25 588	16 081	8 667	24 355	5 581	4 823	9 770	3 439	98 304

Obnova biotopu kuněk obecných v Jinošovském lomu

① Karel Kříž

Po úspěšné loňské obnově tůní v Jinošovském vápencovém lomu zde probíhal na jaře monitoring obojživelníků. Byla zjištěna přítomnost kuňky obecné a čolka obecného. Kuňky se zde i úspěšně rozmnožili. V rámci osvěty jsme v lomu instalovali tři informační tabule pojednávající o geologii, historii těžby, fauně a flóře. V horní části pak byla instalována malá vyhlídka.

Mladí ochránci přírody Včelojedi u jedné ze tří informačních tabulí Jinošovského lomu. archiv ČSOP Vlašim

v postlaktanční fázi n. velkého, n. vodního a n. rezavého naznačují také na přítomnost kolonií v širším okolí zájmového území. V případě n. řasnatého, n. hvízdavého a n. parkového se jedná o první doložení výskytu z pole síťového mapování 6256.

Na půdě „Rybárny“ u Soutic byly zjištěny letní reprodukční kolonie netopýra řasnatého (na fotce) a netopýra ušatého. foto: J. Červený

Mapování netopýrů

① Vladimír Hanzal

Mapování netopýrů v oblasti dolního toku Želivky

V roce 2016 proběhlo mapování výskytu netopýrů v oblasti dolního toku Želivky. Sledovaná oblast byla vymezena soutokem Sázavy a Želivky, Souticemi, Rýzmburkem, Hulicemi, hrází vodní nádrže Němčice, Všebořicemi, Onšovcem, hrází v. n. Švihov a Nesměřicemi. Nachází se zde NPP Hadce u Želivky, plocha vodní nádrže je vyhlášena evropsky významnou lokalitou (CZ0214016), ve které je předmětem ochrany mj. netopýr černý. Údaje o výskytu byly získávány odchyty do sítí a detektoringem. Detektoring byl prováděn po předem vymezených transektech, sítě pro odchty byly instalovány na lokalitách: „Rybárna“ u Soutic, most přes Želivku pod hrází VN a „Zatopené mosty“.

V průběhu roku 2016 byl v oblasti dolního toku Želivky jednoznačně prokázán výskyt 12 druhů netopýrů: n. velkého (*Myotis myotis*), n. vodního (*Myotis daubentonii*), n. řasnatého (*Myotis nattereri*), n. rezavého (*Nyctalus noctula*), n. hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), n. nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*), n. parkového (*Pipistrellus nathusii*), n. ušatého (*Plecotus auritus*), n. dlouhouchého (*Plecotus austriacus*), n. černého (*Barbastella barbastellus*), n. večerního (*Eptesicus serotinus*) a n. severního (*Eptesicus nilsonii*). Detektoringem byl dále zjištěn výskyt kryptických dvojic n. ušatý/n. dlouhouchý a n. vousatý/n. Brandtův. Do sítí bylo odchyceno 12 jedinců 6 druhů: n. vodní (5 ex.), n. velký (1 ex.), n. rezavý (3 ex.), n. dlouhouchý (1 ex.), n. parkový (1 ex.) a n. černý (1 ex.). Podařilo se dohledat letní reprodukční kolonie n. řasnatého a n. ušatého na půdě Rybárny na soutoku Želivky a Sázavy. Odchty mláďat či samic

Ve sledované oblasti se nachází „Zatopené mosty na Želivce“, na kterých bylo chytáno do sítí. Kdysi se zde v již neexistujícím plechovém obložení nacházely bohaté kolonie letounů (K. Kříž, P. Pešout in verb.). foto: V. Hanzal

Mapování netopýrů v oblasti vodních nádrží Slapy a Štěchovice

Již šestým rokem probíhalo mapování netopýrů v oblasti údolních nádrží Slapy a Štěchovice. Vše započalo v roce 2010 objevem největšího zimoviště netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) na území České republiky v obtokovém tunelu vodního díla Slapy. Současně zde byl prokázán výskyt dalších šesti druhů: netopýra velkého (*Myotis myotis*), n. vodního (*Myotis daubentonii*), n. vousatého (*Myotis mystacinus*), n. rezavého (*Nyctalus noctula*), n. černého (*Barbastella barbastellus*) a n. nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*). V rámci navazujících projektů byla větší pozornost věnována detektoringu a odchytům do sítí – nettingu. Do roku 2016 byl tímto způsobem potvrzen celoroční výskyt všech výše uvedených a prokázán výskyt dalších šesti druhů: netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*), n. večerního (*Eptesicus serotinus*), n. ušatého (*Plecotus auritus*), n. dlouhouchého (*Plecotus austriacus*), n. pestrého (*Vespertilio murinus*) a vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*).

V průběhu roku 2016 byl proveden průzkum výskytu netopýrů v oblasti údolní nádrže Slapy od Vesteckého mostu

po přehradu vodní nádrže Kamýk. Podařilo se prokázat výskyt 8 druhů netopýrů: n. velkého, n. vodního, n. rezavého, n. večerního, n. pestrého, n. hvízdavého, n. nejmenšího a n. ušatého. Detektoringem byl dále zjištěn výskyt kryptických dvojic n. ušatý/n. dlouhouchý a n. vousatý/n. Brandtův. Do sítí bylo odchyceno 7 jedinců 4 druhů: n. rezavý (3 ex.), n. ušatý (2 ex.), n. pestrý (1 ex.) a n. večerní (1 ex.). Hromadné úkryty (letní reprodukční kolonie) se ve sledované oblasti bohužel nepodařilo dohledat. Odchyty mláďat či samic v postlaktační fázi n. rezavého, n. pestrého a n. ušatého však naznačují na přítomnost kolonií v zájmovém území či jeho okolí.

Netopýr večerní.

foto: V. Hanzal

Netopýr rezavý.

foto: V. Hanzal

Ptáci zemědělské krajiny

◉ Stanislav Němec

Projekt navazoval na podobné projekty z let 2006-2012. Cílem bylo zmapovat hnízdní rozšíření čejky chocholaté a realizovat praktické opatření na ochranu hnízd tohoto druhu před zničením zemědělskými stroji během jarních polních prací.

Hnízdní výskyt a úspěšnost hnízdění čejky chocholaté v roce 2016 byl sledován na území Benešovska, vymezeném obcemi Teplýšovice, Kácova Lhota, Tomice II, Bystrice, Jírovice, Bořeňovice, Čeňovice, Jezero, Dobříčkov a Struhařov – Myslíc. Na Vlašimsku byly čejky pozorovány na poli u Čechtice.

Tabulka č. 8: Počty hnízdicích párů na sledované lokalitě v průběhu let.

Čejka chocholátá (<i>Vanellus vanellus</i>)								
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012	2016
Počet hnízdicích párů	17	15	35	34	21	21	15	4

* - přibýlo nové sledované území na Sedlec-Prčicku o rozloze 70 km²

Snůška čejky chocholaté.

foto: S. Němec

Tabulka č. 9: Hnízdní výskyt a úspěšnost hnízdění u čejky chocholaté na sledovaných lokalitách v roce 2016.

Lokalita	Počet ptáků		Počet registrovaných hnízd	Úspěšnost hnízdění	Prostředí / zemědělská kultura
	na začátku hnízdní sezóny	na konci hnízdní sezóny			
Struhařov - Myslíc	1 ex	1 ex	0	\	oranice
Dobříčkov	1 ex	1 ex	0	nedohledána	jařina
Jezero	0 (pouze slyšeny)	0	\	nedohledáno	kukuřice
Čeňovice	0 (pouze slyšeny)	0	\	\	ozim
Tomice II	4 ex	6 ex	1	1 nedohledáno	oranice
Teplýšovice	2 ex	4 ex	\	\	oranice
Kácova Lhota	1 ex	2 ex	0	\	ozim
Jírovice	0 ex	2 ex	\	\	řepka
Čechtice	6 ex	8 ex	3	nedohledána	ozim

Hnízdění čejek bylo zjišťováno procházením vhodných biotopů (pole a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejících. V případě zjištění přímého ohrožení hnízd polními pracemi (předsetová úprava půdy, setí jařin apod.) byl se zemědělským družstvem hospodařícím na dané lokalitě dohodnut takový postup, aby bylo hnízdo ochráněno. Většinou se jednalo o vyznačení hnízda viditelnými kolíky a ponechání takto označeného místa bez zásahu. Po skončení polních prací byly kolíky označující hnízdo odstraněny.

V roce 2016 bylo zaznamenáno hnízdění u 4 párů čejek chocholatých (Tab. 8.), z toho 1 pár hnízdil na Benešovsku a 3 páry na Vlašimsku (Tab. 9.). Všechna pozorování na Benešovsku byla u čerstvě zasetých polí s obilovinami nebo na oranici (Tab. 9.). Zde byly pozorovány páry čejek jak vizuálně, tak akusticky, ale až na jednu výjimku se nepodařilo dohledat hnízda. Tři nalezená hnízda na Vlašimsku byla označena kůly, aby nedošlo k jejich zničení zemědělskou technikou.

Celkem bylo zaznamenáno 9 vhodných hnízdních lokalit čejky chocholaté (8 lokalit na Benešovsku a 1 lokalita na Vlašimsku), z nichž na 4 prokazatelně hnízdilo 8 párů čejky chocholaté. Na lokalitě u Čechtice byla po komunikaci se ZD Čechtice hnízda označena dřevěnými kolíky, které byly na konci hnízdění odebrány. Na lokalitě u Tomic ležela snůška v řádku, kde nebyla ohrožena zemědělskou technikou, proto nebylo třeba ji označovat. Na ostatních lokalitách nebyla hnízda dohledána, proto nemůžeme s přesností říci, zda čejky právě zde hnízdily či nikoli.

Motýli vltavských strání

① Karel Kříž, Ondřej Pašek

Prudké skalnaté svahy, skalní hřbety a suťová pole nad řekou Vltavou jsou unikátním stanovištěm pro teplomilné druhy motýlů a bezobratlých. Na výslunných stanovištích byl potvrzen kriticky ohrožený okáč bělopásný (*Hipparchia alcyone*) a dále zajímavé druhy jako modrásek rozchodníkový (*Scolitantides orion*), ostruháček kapinicový (*Satyrium acaciae*) a okáč kluběnkový (*Erebia aethiops*). V důsledku zastínění se ale podmínky pro druhů vázaných na na bezlesí a světlé lesy a proto klesá jejich druhová rozmanitost. ČSOP Vlašim proto v roce 2016 začal s přípravou projektu, jehož cílem je obnovit část vhodných stanovišť a dosáhnout tak stavu, kdy bude v oblasti od Štěchovické přehrady po Sedlčany dostatek tzv. „nášlapných kamenů“ – plošek vhodných pro migraci okáče bělopásného. Tím dojde k propojení a tedy zlepšení životaschopnosti jednotlivých jeho subpopulací. Díky obnově řídkého lesa a bezlesí selepší i podmínky pro řadu dalších druhů.

Doposud jsme získali souhlasy se zásahy od soukromých i institucionálních vlastníků na patnácti vhodných pozemcích. S entomologem Petrem Heřmanem, který projekt odborně zajišťuje, jednáme o nevhodnějších typech zásahů na jednotlivých lokalitách. Během roku 2017 připravíme projekt na ochranu motýlů pro financování z Operačního programu Životní prostředí.

Zásahy budou mít formu vyřezávání náletů, výběrového kácení, případně kroužkování na stojato. Dřevo z vyřezaných dřevin budeme ponechávat na místě.

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

① Jaroslava Syslová, Stanislav Němec, Ivana Čejková, Zuzana Mruzíková

Posláním záchranné stanice je pomáhat volně žijícím živočichům a to jak zraněným, tak osiřelým mláďatům s jejich opětovným navrácením do přírody. Kromě léčení jednotlivých zvířat, zajišťuje také Záchraná stanice pro živočichy ve Vlašimi bezpečný transfer živočichů z míst, kde jim hrozí nebezpečí. Například stavěním dočasných zábran pro obojživelníky na frekventovaných úsecích silnic nebo přenos mlžů z vypouštěných rybníků. Mezi další naší náplň patří komunikace s veřejností, environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.

Působnost naší záchranné stanice v rámci Národní sítě stanic je v devíti obcích s rozšířenou působností (viz mapa č. 2) a je členem Národní sítě stanic. Stanice spolupracuje s 11 odběrnými místy, které jsou schopny přijmout zvíře a zajistit mu první pomoc s krátkodobým azylem. Veterinární péči v záchranné stanici zajišťuje Martina Simandlová, která zde provozuje veterinární ordinaci.

Péče o živočichy v roce 2016

V roce 2016 jsme do naší Záchrané stanice pro živočichy přijali 534 živočichů (73 druhů), což je o 51 jedinců méně než v předešlém roce. Tento pokles způsobila především lepší komunikace pečovateli a nálezci zvířat, kteří se sami zapojili do péče nalezeného živočicha (jednalo se o desítky ježků, které si nálezci ponechali přes zimu doma). Nejvíce živočichů bylo

Mapa č. 2: Působnost Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim.

v roce 2016 přijato v průběhu měsíců května a června (většinu tvořila mláďata), nejméně příjmů bylo v lednu, v říjnu a v listopadu (viz graf č. 1).

Nejčastěji přijímanou skupinou živočichů byli ptáci, z celkového počtu 73 druhů (534 ks) přijatých živočichů byli ptáci zastoupeni 52 druhy (324 ks) a savci 19 druhů (204 ks). Plazi byli zastoupeni 2 druhy (3 ks). Z ptáků byli nejčastějšími pacienty poštolky, kosi a holubi, ze savců především ježci a netopýři.

Nejčastějšími důvody hospitalizace volně žijících živočichů v roce 2016 byly (graf č. 2 a 3):

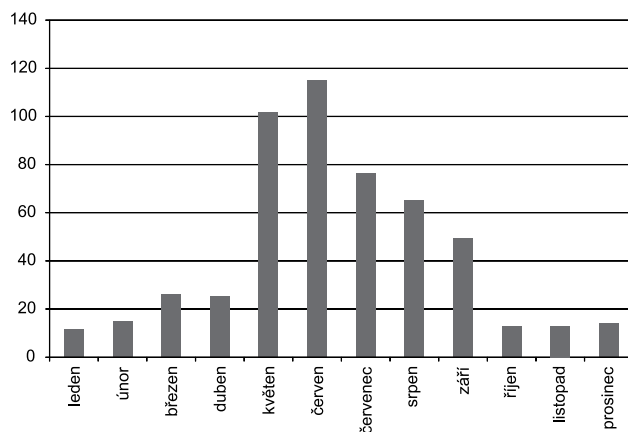
- mláďata,
- fraktury,
- popálení elektrickým proudem na sloupech elektrického vedení,
- pokousání jiným živočichem (nejčastěji psem či kočkou),
- zranění dopravou,
- zranění po nárazu na skleněnou plochu nebo jinou bariéru.

Přijali jsme ale také zvířata vysílená, otrávená anebo postřelená.

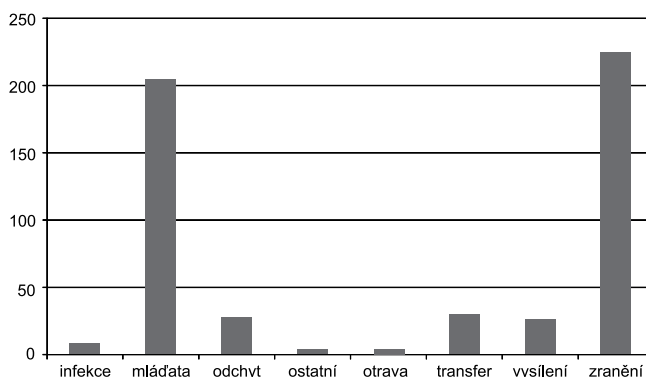
Nejvíce jsme přijímali zraněné živočichy a vzápětí osiřelá a zraněná mláďata (38 % všech živočichů přijatých do Stanice). Nejčastěji to byli malí pěvci, ježci a také dravci či netopýři. Řada z nich byla pokousána psem či kočkou, donesena malými dětmi anebo se jednalo o ptáčata vypadnutá z hnízd. A to i přesto, že řadu mláďat se podařilo díky našim radám v průběhu telefonického rozhovoru s jejich nálezci ponechat v přírodě a zabránit tak jejich zbytečnému odchycení, zejména srnčat a zajíčků. Mláďata přijatá do stanice jsme uměle dokrmovali. Některá ptáčata jsme podložili do náhradních hnízd k adoptivním rodičům.

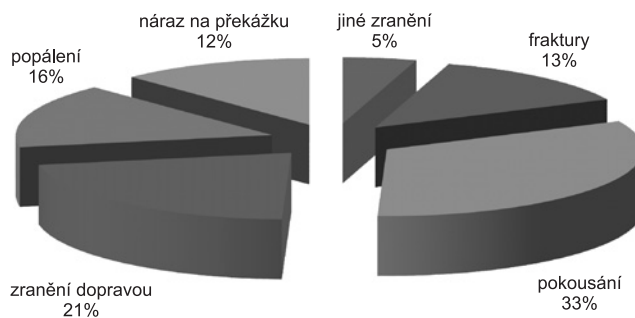
Dobrovolnice Martina Štěpánková vypouští vyléčenou poštolku. foto: S. Němec

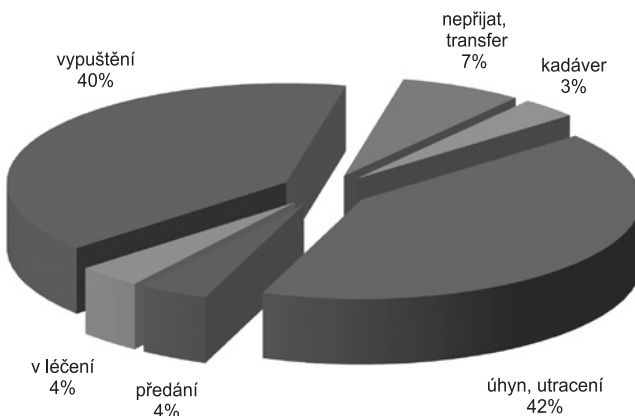
Graf č. 2: Počty přijímaných živočichů do Stanice během jednotlivých měsíců.

Graf č. 3: Důvody hospitalizace živočichů přijatých do Stanice v roce 2016.

Graf č. 4: Příčiny zranění přijatých živočichů.

Graf č. 5: Výsledky hospitalizace živočichů přijatých v roce 2016.

Dále jsme ošetřovali poraněné živočichy, vyprošťovali vysílená zvířata uvíznutá v okolí lidských staveb anebo například pečovali o pozdní ježčí mláďata s příliš nízkou hmotností pro úspěšné přečkání zimy. V průběhu roku jsme prováděli transfer škeblí na rybníku u obce Neškaredice. Celkem tak bylo přeneseno 448 mlžů.

Ošetření mláďete vydry říční.

foto: J. Syslová

Stanice je zapojena do záchranného programu foto: archiv ČSOP Vlašim kriticky ohroženého sysla obecného, který koordinuje AOPK ČR, a v roce 2016 odchovala první mláďata.

Z letošních pacientů se podařilo zpátky do přírody navrátit 191 živočichů (graf č. 4), dalších 56 živočichů zůstává v naší péči (jedná se zejména o nevyspělá mláďata ježků, která budou zpět do přírody vypuštěna v jarních měsících roku 2017). Při předpokládaném vypuštění těchto živočichů na jaře roku 2016 by byla úspěšnost 42 %, viz graf č. 4.

**ZVÍŘE
v nouzi**

Naši záchrannou stanici pro živočichy je možno podpořit odesláním finančního daru na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209

nebo dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**.

(cena DMS je 30 Kč, záchranná stanice obdrží 27 Kč)

Činnost záchranné stanice můžete také podporovat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku, stačí odeslat dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ROK ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**

(každý měsíc je automaticky odečtena částka 30 Kč, Záchranná stanice obdrží 27 Kč).

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirevnouzi.cz

NADACE
ČESKÉ SPOŘITELNY

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Správní řízení

① Ondřej Pašek, Karel Kříž

Již přes dvacet let se Český svaz ochránců přírody vyjadřuje ve správních řízeních týkajících se ochrany přírody na okrese Benešov. V roce 2016 jsme se vyjadřovali k 107 správním řízením, která se týkala většinou povolení kácení dřevin mimo les, dále řízení vodoprávních, stavebních a k výjimkám z druhové ochrany. Kromě účasti a písemných vyjádření na základě ohledání na místě se také účastníme místních šetření a konzultujeme řízení s dotčenými starosty a úředníky telefonicky.

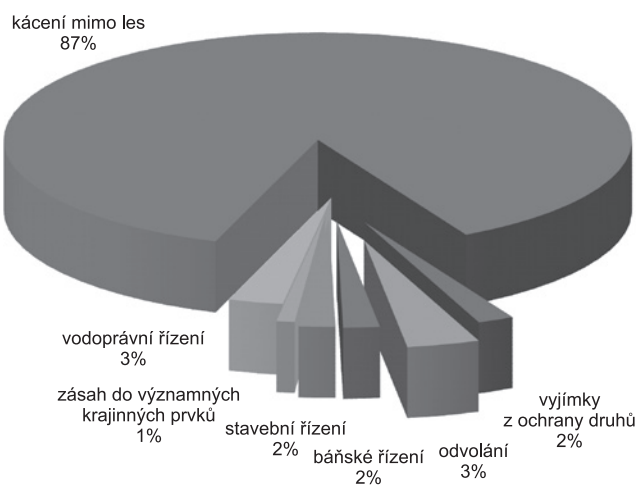
Mezi nejvýznamnější úspěchy, kterých jsme dosáhli, patří přerušení řízení ke stanovení dobývacího prostoru na roz-

poruplný kamenolom v Lešanech a přerušení řízení o výjimce z ochrany ohrožených druhů při rozšiřování kamenolomu v Bernarticích. V obou případech nám správní orgány daly za pravdu, že předložené biologické průzkumy jsou nekvalitní a oba lomy pravděpodobně ohrozí celou řadu dalších organismů, což je třeba při dalším rozhodování zohlednit.

Podařilo se nám zabránit kácení zdravých stromů, např. jasanu v aleji v Malovidech, dubu o obvodu 350 cm v Mlékovicích u Neveklova nebo javoru o obvodu 330 cm ve Vrhoticích. V desítkách případů přispělo naše vyjádření k nařízení náhradní výsadby nebo ochraně stávající zeleně v okolí stavenišť. Zasadili jsme se také o ponechání torz dutinových stromů, která hostí vzácný hmyz a ptáky.

Tabulka č. 10: Počty jednotlivých správních řízení v roce 2016.

druh správního řízení	počet
Kácení mimo les	93
Vyjímky z ochrany druhů	2
Vodoprávní řízení	4
Báňské řízení	2
Stavební řízení	2
Zásah do významných krajinných prvků	1
Odvolání	3
celkem	107

Graf č. 6: Grafické znázornění procentuálního zastoupení správních řízení v roce 2016.

Záchraněný jasan v Malovicech.

foto: O. Pašek

Přírodovědné průzkumy

① Karel Kříž, Martin Kloudys

V případě různých záměrů (odbahnění rybníka, zalesnění louky, nová výstavba) mohou být ohroženy zde žijící druhy rostlin a živočichů, o kterých mnohdy nemá stavebník ani tušení. Zejména v případě větších záměrů je tak vhodné předem provést průzkum, který zjistí přírodovědné hodnoty území a projekt se tak může upravit ještě ve fázi přípravy.

V roce 2016 byly provedeny průzkumy mokřadů u Mirošovic, Lužického potoka u Mostu nebo prameniště u města Sázava. Prameniště „U tunelů“ je ojedinělým zachovalým přirozeným lučním prameništěm v těsné blízkosti zástavby města Sázava. Průzkum u Sázavy pak vyústil ve zpracování komplexní dokumentace pro vyhlášení lokality jako významného krajinného prvku.

Průzkum Lužického potoka bude podkladem pro potřebnou revitalizaci toku v zemědělské krajině.

foto: M. Kloudys

Prof. Lubomír Hanel na lokalitě plánované revitalizace u Mirošovic.

foto: J. Syslová

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Výukové programy pro školy

① Jiří Pavelka

ČSOP Vlašim zrealizoval v roce 2016 celkem 319 výukových programů. Pro 6 927 žáků mateřských, základních i středních škol. Programy probíhaly jak v Podblanickém ekocentru, tak v Domě přírody Blaník a od března nově i v návštěvnickém středisku Vodní dům. Nejčastějšími návštěvníky byli jako tradičně žáci 1. stupně základní školy.

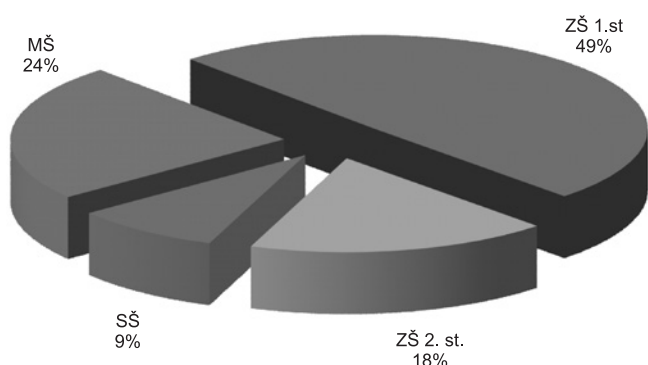
Do nabídky VP přibýly v roce 2016 dva nové terénní programy. Jedná se o Příběhy jinošovského lomu a Poklady blanických rytířů. Programy představují Velký Blaník a Jinošovský lom jako zajímavé geologické lokality a oba jsou určeny starším žákům základních škol a středoškolákům.

Týmové aktivity slouží k lepšímu poznávání kolektivu. foto: J. Dufalová

Tabulka č. 11: Počty realizovaných programů v jednotlivých návštěvnických střediscích.

	počet programů	počet žáků	hodin
Podblanické ekocentrum	194	4248	365
Dům přírody	9	206	13,5
Vodní dům	116	2473	146,5
celkem	319	6927	525

Graf č. 7: Zastoupení jednotlivých stupňů škol na výukových programech.

Od března letošního roku probíhají VP pro všechny věkové skupiny také v návštěvnickém středisku Vodní dům v Hulicích. Jejich program jsou zaměřené na vodu jako takovou, její obyvatel a další aspekty vodního světa.

Během letošního roku vzrostla poptávka po pobytových programech. Díky nové ubytovně jsme mohli uskutečnit celkem 7 pobytových programů pro 185 žáků, což představovalo 121 hodin výuky. Školy si mohly vybírat z pestré škály programů.

Vlastnoručně vyrobená čamrda, způsobila u dětí radost při vlastním vyrábění, ale i při následné hře.

foto: J. Dufalová

Spokojení lovci se svou spleštlí blátivou.

foto: J. Dufalová

Nově jsme zařadili polytechnicky zaměřený pobytový program Týden pro Šikuly, dále Stará řemesla, který děti seznamuje se zapomenutými dovednostmi našich předků a program Pole, louka, rybník, les. Během něj žáci navštíví jednotlivé ekosystémy a poznávají obyvatele a specifika těchto prostředí.

Ekologická olympiáda

① Jiří Pavelka

Studenti z patnácti středních škol celého Středočeského kraje se 23. až 24. září 2016 sjeli do Vlašimi, aby se zúčastnili 22. ročníku středočeského kola Ekologické olympiády. V tříčlenných týmech se zde utkali ve dvou praktických a dvou teoretických úlohách, ve kterých měli za úkol zapojit nejen svou paměť, ale také logické uvažování, prezentační dovednosti a praktickou zručnost.

Ústředním motivem letošního kola byly „Biokoridory a biobariéry“. Studenti na toto téma zpracovávali dvě praktické úlohy. Jejich prvním úkolem bylo navrhnout opatření ke zlepšení funkce v současné době jen částečně funkčního biokoridoru na Boreckém potoce v úseku katastru Města Vlašim k soutoku s řekou Blaníci. Ve druhé praktické úloze družstva shrabávala a odnášela pomocí ručního nářadí posekanou trávu z mokřadní louky. Dále studenti absolvovali test a poznávačku rostlin, živočichů, hornin a minerálů.

Titul vítězů získalo družstvo Gymnázia Mnichovo Hradiště ve složení Veronika Juhasová, Vendula Mařasová a Kryštof Havelka, které získalo 287 bodů z 399 možných. Druhé místo obsadili studenti z Gymnázia Kladno a třetí místo patřilo Gymnázium Benešov. Vítězné družstvo bude Středočeský kraj reprezentovat v celonárodním kole, které proběhne na začátku června 2017.

Koordinátorem středočeského kola je ČSOP Vlašim. Generálním partnerem soutěže je společnost NET4GAS, dalším partnerem soutěže je AOPK ČR – Správa CHKO Blaník. Ekologická olympiáda probíhá za finanční podpory Státního fondu životního prostředí České republiky, Ministerstva životního prostředí a Středočeského kraje. Partneři soutěže jsou Lesy ČR a.s., MŠMT a benešovské knihkupectví Daniela.

Přestože někteří soutěžící drželi vidle v ruce poprvé, žádný tým úkol nevzdal a údržba mokřadní louky u Veliše byla úspěšně dokončena.

foto: B. Hozová

XVI. Středočeská MRKVOVÁ konference

🕒 Jana Dufalová

Každoroční pedagogická konference k ekologické výchově proběhla letos trochu netradičně v prostorách Vodního domu v Hulicích.

V úvodu konference se prezentovaly organizace, které nabízí zajímavé projekty pro školy. Představilo se Školské zařízení Chaloupky, sídlící v Kněžicích na Vysočině, pražské vzdělávací centrum TEREZA, dále Ochrana Fauny ČR z Votic a celostátní projekt Skutečně zdravá škola.

V praktické části konference měli účastníci zájem především o komentované prohlídky expozice Vodního domu, kde je provedla jeho manažerka Tereza Ptáčková spolu s lektorkou Kateřinou Zemanovou. Představily nejen celou expozici ale i ně-

kteří efektní aktivity z výukových programů, které ve Vodním domě realizují. Obdobná prohlídka proběhla i ve Včelím světě, které se ujala Jarmila Pavlicová.

Na programu bylo pět volitelných dílen. Konference umožnila setkání 65 učitelů ze 48 škol celého kraje, kteří se společně snaží působit na poli ekologické výchovy.

Středočeská M.R.K.E.V. a Mrkvička

🕒 Jana Dufalová

ČSOP zprostředkovává středočeským školám metodickou podporu v oblasti ekologické výchovy prostřednictvím sítí MRKEV a MRKVIČKA. Síť MRKEV soustřeďuje 24 základních a středních škol, kterým během roku kromě metodických materiálů a emailových rozesílek zasíláme „Bedrník“ – časopis s environmentálními tématy. V rámci sítě MRKVIČKA spolupracujeme se 106 mateřskými školami a dalšími předškolními zařízeními. Těmto školkám pravidelně rozesíláme Informační bulletin Mrkvička, časopis s náměty na zpracování zajímavých témat, s pedagogicko-psychologickým okénkem, s náměty na vyrábění z přírodních materiálů a podobnými rubrikami. V roce 2016 proběhly 4 rozesílky do sítě MRKEV a 4 do sítě MRKVIČKA.

Účastníci zaplnili sál Vodního domu do posledního místa. foto: B. Hozová

MRKEV
METODIKA A REALIZACE KOMPLEXNÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

MRKVIČKA
METODIKA A REALIZACE KOMPLEXNÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Letní tábor

🕒 Jiří Pavelka

V roce 2016 proběhl letní tábor na téma „Survivor: Nemíž“ od 3. do 16. července. Táborníci byli ubytováni v podsadových stanech v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže a tábora se zúčastnilo 23 dětí z Vlašimi a okolí. Organizaci a program letního tábora zajišťovalo celkem 12 vedoucích. Program byl inspirován známou televizní reality show, která byla vysílána v mnoha zemích. Děti si vyzkoušely přežít v divočině, soutěžení o lákavé odměny nebo bojování o imunity. A pokud nebyly vyřazeny během kmenové rady, tak mohly pokračovat v cestě za vítězstvím. Titul „Posledního trosečníka“ mohl získat pouze jeden.

V rámci letního tábora trosečníci spluli úsek Sázavy z Kácova do Českého Šternberka, v jehož okolí strávili noc pod šírou, i když trochu zamračenou, oblohou. Nechybělo ani tradiční vypouštění uzdravené káně lesní ze Záchranne stanice pro živočichy ČSOP Vlašim na svobodu.

Letní tábor byl v roce 2016 finančně podpořen Středočeským krajem a Sdružením mladých ochránců přírody ČSOP.

O tom, kdo získá titul posledního trosečníka a finanční odměnu, rozhodovala porota složená z dříve vyřazených hráčů.

foto: J. Matějovský

Skupinová fotografie účastníků soutěže Survivor: foto: J. Matějovský Nemíž.

Oddíl MOP Včelojedi

① Jiří Pavelka, Barbora Hozová

Oddíl mladých ochránců přírody Včelojedi rozšířil v roce 2016 své řady o druhou družinu, která se schází každý čtvrtek od 15.30 do 17.00 hodin v prostorách Podblanického ekocentra. Zakládající družina se scházela stejně jako v roce 2015

Oddíloví vedoucí se zúčastnili prázdninové školy ochrany přírody, kde si vyzkoušeli stavbu hliněné pece. foto: J. Matějovský

Nadílka, kterou nasbírali dobrovolníci v rámci úklidové brigády Vlašimská sběračka v okolí Jinošova, byla pestrá. foto: J. Pavelka

v pondělí od 15.30 do 17.00 hodin tamtéž. V roce 2016 navštívilo oddíl celkem 23 dětí – dívek i chlapců, přičemž pondělní družina absolvovala 39 pravidelných schůzek a čtvrtěční skupina, která byla založena v březnu 2016, 29 pravidelných schůzek. Mimo ně uspořádal oddíl výpravy do přírody, brigády a také tradiční letní tábor. Mezi hlavní akce roku 2016 patřily: brigáda Vlašimská sběračka věnovaná úklidu odpadků v okolí Jinošova, účast v soutěži Malujeme s muzeem, ve které oddíl získal čestné uznání, soustředění vedoucích na prázdninové škole ochrany přírody, zapojení se do projektu Dobro-druzi Nadace Via a reprezentace v orientačně-šifrovací soutěži V Benešově straši, kde získal člen oddílu Štěpán Pešout druhé místo v kategorii veřejnost dospělí.

Příměstské tábory v paraZOO

① Barbora Hozová

V roce 2016 jsme uskutečnili tři turnusy příměstského tábora v paraZOO. Všechny byly tematicky i programově stejně zaměřené, a to na problematiku záchrany a péče o volně žijící živočichy. Tábory probíhaly od pondělí do pátku. Na každém turnusu pečovali o děti tři vedoucí a stravu zajišťovaly dvě kuchařky.

Pro 90 účastníků příměstských táborů byl připraven bohatý program. Děti se podívaly do paraZOO, kde si vyzkoušeli krmení zvířat a úklid klecí. Samozřejmostí byl i výlet do Záchrané stanice v Pavlovicích, kde si prohlédly celou stanicí a pomohly s úklidem. Také jsme podnikli zajímavé výlety do okolí Vlašimi. Letos jsme také zařadili novinku – ze čtvrtka na pátek jsme v Podblanickém ekocentru přespali. Děti si k večeri připravili pizzu, kterou jsme pekli v hliněné peci na zahradě paraZOO, následovalo promítání filmu a hajdy na kutě. Samozřejmě nechyběly hry a aktivity, při nichž si děti například vyrobily dřevěné auto, hrací kostku a jídelní hůlky.

Každé dítě si na Příměstském táboře vyrobilo vlastní jídelní hůlky. foto: archiv ČSOP Vlašim

AKCE PRO VEŘEJNOST V PODBLANICKÉM EKOCENTRU

① Jiří Pavelka

Ekovečery a přednášky pro veřejnost

V roce 2016 jsme uspořádali celkem pět ekovečerů. Vyprávění doprovázené promítáním fotografií představilo po-

sluchačům zajímavá místa ve světě a přírodovědná témata. Jejich přehled včetně počtu návštěvníků je patrný z tabulky č. 12.

Tabulka č. 12: Přehled ekovečerů.

termín	název akce	lektor/ka	účast
28. 1. 2016	Měsíc v Antarktidě	RNDr. Libor Ambrozek	28
31. 3. 2016	Azory – nejzápadnější výspa Evropy v Atlantiku	doc. RNDr. Václav Zelený, CSc. a Ing. Miloslav Kuklík	35
11. 8. 2016	Netopýří noc	Ing. Dagmar Zieglerová	100
1. 11. 2016	Srí Lanka – příroda	Mgr. Jindřich Částka	25
29. 11. 2016	Afrika – mizející přírodní ráj	RNDr. František Pelc	35
celkem			223

Mezi oblíbené aktivity ekovečeru Netopýří noc patří ukázka živých netopýřů. foto: J. Havelková

Čestné uznání z výstavy Pod vodní hladinou získal kolektiv žáků 6. B ze ZŠ Vorlina. foto: J. Havelková

Výstavy

V roce 2016 jsme uspořádali celkem osm výstav včetně tradičního Podblanického plenéru ve vlašimském zámeckém par-

ku. Mimo něj se výstavy uskutečnily v Podblanickém ekocentru a jejich přehled naleznete v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Přehled výstav.

termín	název akce	popis
23. 4. – 22. 5. 2016	Svět pod vodní hladinou	Práce výtvarné a literární soutěže ke Dni Země pro ZŠ a SŠ okresu Benešov pořádané ČSOP a AOPK ČR.
22. 6. – 26. 8. 2016	Letní výstava Klubu přátel Podblanické galerie ČSOP	Díla celkem sedmnácti výtvarníků z Podblanicka.
5. 9. – 2. 10. 2016	Obrazy a keramika Lenky Seidlové	Výstava členky Klubu přátel Podblanické galerie ČSOP.
17. 9. 2016	Podblanický plenér	Jubilejní XX. ročník tradiční výstavy ve vlašimském zámeckém parku za účasti osmnácti regionálních výtvarníků a dětí z mateřských škol.
29. 9. – 2. 10. 2016	Výstava ovoce	Výstava starých krajových odrůd jablek a dalšího ovoce.
6. – 16. 10. 2016	Setkání – výstava bonsajů a keramiky	Výstava bonsajů, dřevěných šperků a obrázků Ivana Kubaly a originální keramiky výtvarnice Majky Blažejové.

termín	název akce	popis
21. 10. – 6. 11. 2016	Rostliny a krajiny z domova i z ciziny	Výstava fotografií člena ČSOP doc. RNDr. Václava Zeleného, CSc. u příležitosti jeho životního jubilea.
15. 11. – 21. 12. 2016	Výstava obrazů Anny Roškotové	Prodejní výstava známé vlašimské malířky.

Osvětové akce v terénu

Pro veřejnost jsme v roce 2016 uskutečnili sedm terénních akcí – tři pochody, výlov rybníka, slavnostní otevření revitalizovaného Jinošovského lomu a dvě přírodovědné vycházky. Celkem se akcí zúčastnilo 759 osob a jejich účast na jednotlivých akcích je patrná z tabulky č. 14.

Přírodovědná vycházka z Kondrace do Křížovského lomu

Botanicky zaměřená vycházka zavedla účastníky do CHKO Blaník, kde si mohli nechat určit rostlinné druhy, které viděli na cestě, a pochopit jejich vazbu na opuštěný Křížovský lom. Na ten nejsou vázány pouze rostliny, ale také mnoho obojživelníků, kteří využívají malé tůně k rozmnožování.

Cesta za zlatem

Třetí ročník pochodu u příležitosti Dne geoparků startoval u Biofarmy Dolejší mlýn nedaleko Kamberku. Na účastníky čekaly tři různé dlouhé trasy a doprovodný program. Návštěvou Muzea venkova v Kamberku, rybářských závodů na rybníku

Podhorník nebo prohlídkou hradu Šelmberek si mohli návštěvníci obohatit pochod. V cíli si účastníci ve Škole zlatokopů pod vedením zkušených instruktorů vyrýžovali pravé zlatinky. Akce probíhala ve spolupráci s obcí Kamberk a Českým klubem zlatokopů za finanční podpory Středočeského kraje.

S geologem na Blaník

Vycházka od Domu přírody Blaníku do přírodní rezervace Velký Blaník představila účastníkům geologické procesy, kterými vznikla hora Blaník, významné horniny Podblanicka a upozornila na geologicky zajímavé lokality na cestě k rozhledně.

Slavnostní otevření revitalizovaného Jinošovského lomu

V roce 2016 jsme slavnostně otevřeli dříve zanedbaný vápencový lom v Jinošovském údolí u Vlašimi. Vytvořili jsme zde nové tůně pro obojživelníky a pro návštěvníky připravili informační tabule a vyhlídku do lomu. Lokalita byla zpřístupněna v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě.

Tabulka č. 14: Přehled osvětových akcí v terénu.

termín	název akce	účast
22. 5. 2016	Přírodovědná vycházka z Kondrace do Křížovského lomu – Ing. Mgr. Martin Kloudys	10
28. 5. 2016	Cesta za zlatem – Den geoparku Kraj Blanických rytířů	130
18. 6. 2016	S geologem na Blaník – Doc. RNDr. Jaroslav Kadlec Dr.	9
20. 6. 2016	Slavnostní otevření revitalizovaného Jinošovského lomu	24
1. 10. 2016	Pochod s veverkou Čiperkou	60
15. 10. 2016	Výlov rybníka Jírovec	486
17. 11. 2016	Sváteční pochod přes Blaníky	40
celkem		759

Děti na vodnické stezce při výlovu rybníka Jírovec zkoušejí chytit mouchu jako žába.

foto: B. Hozová

Snad nález zlatinky vykouzlil úsměv na tvářích účastníků pochodu za zlatem.

foto: B. Hozová

Pochod s veverkou Čiperkou

Do areálu záchranné stanice zavedl návštěvníky třetí ročník pochodu s veverkou Čiperkou, který se konal u příležitosti Světového dne zvířat. Pochod vedl z paraZOO údolím Blanice do léčebného areálu u Pavlovic, který je jinak veřejnosti nepřístupný. V rámci pochodu si účastníci prohlédli celý areál i zázemí stanice. Akci podpořil Středočeský kraj.

Sváteční pochod přes Blaníky

Ve státní svátek 17. listopadu jsme pořádali pochod od Domu přírody Blaníku přes kontrolní stanoviště na Malém

a Velkém Blaníku. Účastníci, kteří zdolali jedenácti kilometrovou trasu, obdrželi pamětní placku a drobné občerstvení. Během pochodu mohli potkat dokonce i živého rytíře.

Výlov rybníka Jírovce

Na podzim proběhl tradiční výlov rybníka Jírovce. Na akci si návštěvníci mohli zakoupit ryby a rybí produkty. Pro dětské návštěvníky byla nachystána interaktivní vodnická stezka.

Tabulka č. 15: Akce v paraZOO.

termín	název akce	účast
5. 3. 2016	Hravá paraZOO	116
24. 3. 2016	Velikonoce v paraZOO	113
2. 4. 2016	Apríl v paraZOO	92
23. 4. 2016	Den Země a křest sovice sněžní	99
1. 5. 2016	1. máj v paraZOO	684
3. 9. 2016	Loučení s prázdninami v paraZOO	78
24. 9. 2016	Není strom jako strom	61
28. 10. 2016	Státní svátek se zvířátky	151
26. 11. 2016	Advent v paraZOO	42
25. 12. 2016	Vánoce se zvířaty v paraZOO	35
celkem		1471

Osvětové akce v paraZOO

ParaZOO je unikátní expozicí zástupců volně žijících živočichů České republiky, kteří byli léčeni v Záchraně stanici pro živočichy ČSOP Vlašim, ale pro trvalé následky jejich zranění již nemohou být vypuštěni zpět do volné přírody. Hlavním posláním této ZOO je seznámit malé i velké návštěvníky se zvířaty žijícími kolem nás, seznámit je s příčinami jejich ohrožení vlivem činnosti člověka a především pak poukázat na možnosti prevence zraňování živočichů. Za rok 2016 navštívilo paraZOO 15.945 osob, přičemž nejvyšší návštěvnost byla zaznamenána o letních prázdninách, kdy do paraZOO zavítalo 7.898 osob.

V roce 2016 proběhlo v paraZOO celkem 10 osvětových akcí pro veřejnost, jejichž přehled včetně popisu jednotlivých akcí je v tabulce č. 15.

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

📍 Jana Havelková

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim je zaměřena na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace. V současné době je zaevidováno 5152 knih, což od roku 2015 představuje nárůst o 30 knih. Během roku 2016 se do knihovny přihlásili 2 noví čtenáři, takže jich celkem evidujeme již 239.

V knihovně si lze také vybírat z několika desítek přírodovědných, regionálních nebo ekologicky zaměřených periodik.

Na vítání a křtu sovice sněžní se mohly děti tematicky ozdobit. foto: archiv ČSOP Vlašim

Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin, v jinou dobu jen po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže čtenář/ka má možnost si samostatně vyhledat požadovanou publikaci. Knihovna nabízí i možnost dálkové výpůjčky – zaslání knih poštou.

Ekoporadna

📍 Roman Andres

Ekologické poradny významně pomáhají utvářet odpovědnost obyvatelstva vůči životnímu prostředí. Ekoporadna ČSOP Vlašim tak činí již od roku 1999. ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poraden STEP. Kancelář ekoporadny se nachází v přízemí budovy ekocentra, má vlastní e-mailovou adresu ekoporadna@csop.cz a průběžně aktualizované webové stránky www.podblanickeekocentrum.cz/cs/ekoporadna. Ve vstupním průjezdu ekocentra nabízíme informační letáky o environmentálně šetrném nakupování, provozu domácnosti, potravinách aj. Širší nabídka informačních materiálů je k mání uvnitř ekoporadny a na webových stránkách.

V roce 2016 bylo poskytnuto bezmála 270 evidovaných konzultací. Mnoho konzultací nad to však zůstalo neevidovaných z technických důvodů – např. se jednalo o neformální rozhovor na akci pro veřejnost, v terénu apod. Mezi evidovanými dotazy převažovala témata ochrany přírody, zvl. zvířat (217 dotazů), dále pak ekologická stopa, domácí ekologie a ekologicky šetrné formy bydlení a další (18 dotazů, mimo systémového poradenství). Zvláštní místo (33 případů) mají případy systémového poradenství vyžadující hlubší odbornou analýzu, dočasný management kauzy aj. To se týkalo hlavně kauz, v nichž bylo dotčeno právo a účast veřejnosti ve správních řízeních. Metodická podpora učitelů v EVVO čítala 2 případy.

Nejčastěji vyhledávali ekoporadenskou službu přímo občané z podblanického regionu, méně pak spolky a instituce typu škola či úřad. Většina kontaktu se odehrála prostřednictvím e-mailu či telefonicky.

Od roku 2012 publikujeme každý měsíc ekoporadenské články v regionálním tisku a na internetu pod názvem „ekorada na tento měsíc“. Obsah jednotlivých článků je k dispozici na webu ekoporadny.

Vedle poradenské činnosti se ekoporadna zabývala také systematickým hodnocením zboží v ekoobchodu ČSOP Vlašim z hlediska zátěže ŽP, která je spojená s celým životním cyklem toho kterého výrobku. Byla vytvořena pracovní verze meto-

Tabulka č. 16: Počet poskytnutých evidovaných ekorad na základě vyžádaných konzultací a vyšších forem poradenství v letech 2011 – 2016.

rok	počet
2011	533
2012	332
2013	310
2014	486
2015	382
2016	270

díky a vyhodnocen dopad u přibližně 80 výrobků. Výstupem je úprava nabízeného sortimentu a postupné zavedení značení zboží pomocí tzv. ekoměrky – ikony orientačně vyjadřující míru zátěže ŽP daným výrobkem. Od roku 2012 publikujeme každý měsíc ekoporadenské články v regionálním tisku a na internetu pod názvem „ekorada na tento měsíc“. Obsah jednotlivých článků je k dispozici na webu ekoporadny.

Ekoporadna nabízí také knihovnické služby, o těch ale více v kapitole Knihovna.

ekOPORADNA český svaz ochránců přírody Vlašim

Fotky z exkurze pro studenty práva životního prostředí z Bosny – zajímali se o kauzu plánované střeďočeské dálnice D3. foto: Z. Vachunová

Ekoobchůdek a e-shop

📍 Jana Havelková

Ekoobchůdek má za sebou již druhý rok v novém. Prostorný vestibul i samotný obchůdek lépe vyhovuje stále narůstajícímu počtu návštěvníků paraZOO.

Obchůdek je zaměřen na přírodovědnou a regionální literaturu, certifikované zboží (bio, fair trade, ekologicky šetrný výrobek, FSC, certifikovaná přírodní kosmetika, KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®), ekodroge-

Nejprodávanější suvenýry v ekoobchůdce. foto: archiv ČSOP Vlašim

rii nebo budky a krmítka pro živou zahradu. Návštěvníci para-ZOO si zde mohou kromě vstupenek zakoupit drobné občerstvení a nejprodávanějším zbožím jsou rozličné suvenýry, zejména plyšové hračky, turistické známky a vizitky i další suvenýry se zvířecími motivy.

Elektronický obchod aktuálně nabízí 260 druhů zboží. Zákazníci elektronického obchodu si nejvíce objednávají přírodovědnou a ekovýchovnou literaturu. V druhé polovině roku jsme začali připravovat novou, moderní podobu e-shopu.

Ekoobchůdek v Podblanickém ekocentru.

foto: archiv ČSOP Vlašim

INTERPRETACE PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Návštěvnícké centrum Dům přírody Blaníku

① Milan Červenka

Návštěvnícké středisko Dům přírody Blaníku je součástí sítě Domů přírody ve vybraných chráněných krajinných oblastech, jež zastřešuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Zřídila a provozuje jej ČSOP Vlašim ve spolupráci se AOPK ČR - Správou CHKO Blaník.

Dům přírody Blaníku s bezbariérovým přístupem se nachází na adrese Krasovice 19, nedaleko obce Kondrac, na červené turistické značce vedoucí na vrchol Velkého Blaníku. Součástí areálu je parkoviště pro osobní automobily a autobusy. Kromě občerstvení, toalet a prodeje regionálních produktů zde návštěvníci naleznou hlavně expozici věnovanou přírodním, geologickým a kulturně historickým zajímavostem Podblanicka. Nejzajímavějším exponátem je interaktivní prostorový model krajiny Blanické brázdý.

Po otevření v červenci roku 2015 byl pro návštěvnícké středisko Dům přírody Blaníku rok 2016 prvním rokem celoročního provozu. V období od dubna do září byl otevřen denně kromě pondělí, v zimní sezóně jen o víkendech a svátcích. Celkem bylo středisko otevřeno 186 dní, tj. 1350 hodin. Za tu dobu jej navštívilo 5.857 osob. Dům přírody pořádal v tomto roce celkem 9 akcí pro veřejnost. Po celý rok probíhaly v Domě přírody a v okolní přírodě výukové programy pro školy. Celkem zde proběhlo 14 programů pro 315 dětí.

První větší akcí loňské sezóny byl program k Velikonocům, kdy se děti mohly zúčastnit soutěží „Čí je to vejce“ a „Dny velikonočního týdne“.

V sobotu 18. června vedl geolog Jaroslav Kadlec exkurzi s názvem „S geologem na Blaník“. Na přibližně 7 km dlouhé vycházce se účastníci dozvěděli, jak na Blaníku vznikla kamenná moře a mrazové sruby, jak a z čeho Blaník vznikl, zda je v Blaníku opravdu nějaká jeskyně, zda se na Blaníku dají najít

drahokamy a mnoho dalšího. Vycházka začínala krátkou přednáškou v Domě přírody a přilehlé geoexpozici a končila tamtéž.

Hlavním tahákem o letních prázdninách byla výstava „V chalupách pod Blaníkem“ o lidové kultuře Podblanicka, zapůjčená Muzeem Podblanicka. Výstavu shlédlo okolo 1.500 návštěvníků. Děti si v rámci výstavní expozice mohly vybarvit žákovské perokresby lidových stavení z třicátých let minulého století.

U příležitosti státního svátku 28. září proběhla turistická akce s „Václavem na Blaník“. Účastníci měli za úkol zodpovědět několik otázek ze zastavení naučné stezky. Úspěšní řešitelé získali teplý nápoj zdarma a možnost opéci si certifikované regionální špekáčky.

Návštěvnícky nejatraktivnější akcí byla výstava „Houby blanických lešů“. Od 28. do 30. 10. bylo v sále Domu přírody vystaveno více jak 2.000 ks plodnic 250 druhů hub. Přítomní mykologové poskytovali návštěvníkům další zajímavé informace o houbách a pomáhali jim určovat méně obvyklé druhy hub.

Na státní svátek 17. listopadu jsme připravili první ročník „Svátečního pochodu přes Blaníky“. Trasa vedla přes Malý a Velký Blaník po naučných a turistických stezkách. Součástí pochodu byl kvíz o historii a přírodě CHKO Blaník. Správné odpovědi turisté hledali na zastaveních naučných stezek. Na jednom kontrolním stanovišti se účastníci pochodu setkali

Návštěvnícké centrum Dům přírody Blaníku.

foto: K. Červenková

Návštěvníci u modelu blanické brázdy.

foto: V. Švajcar

Mykologická výstava v Domě přírody Blaníku inspirovala návštěvníky zejména jedlými druhy hub, které mohou v lesích sbírat na podzim.

foto: I. Křížová

i s živým blanickým rytířem. Všichni účastníci obdrželi pamětní placku a úspěšní řešitelé kvízu i teplý nápoj a buchtu.

O všech víkendech adventu probíhal výtvarný program pro děti a vánoční soutěže jako například poznávací soutěž o koření „Po čem voní Vánoce. Loni poprvé si návštěvníci mohli vybarvit a doplnit postavičku do „Blanického betlému“. Každý rok pak do betléma přibude nová série postav od místních výtvarníků. Loňské postavičky zvířátek a rytířů navrhla výtvarnice Petra Kulakovská. Poslední adventní neděle jsme ve spolupráci s dětským oddílem ozdobili stromeček pro lesní zvířátka.

Silvestr byl rekordním dnem co do počtu návštěvníků. Navštívilo nás více jak 300 lidí.

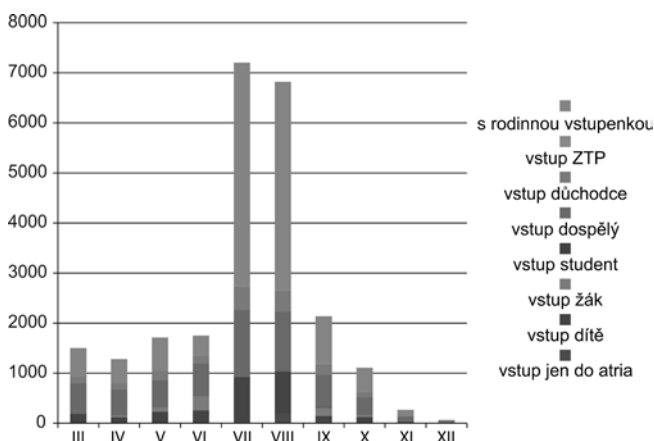
Více informací lze najít na www.dumprirody.cz/blanik a na facebookové stránce Domu přírody.

Provoz Domu přírody finančně podporuje Agentura ochrany přírody a krajiny. Na provoz přispěli dobrovolnými dary i samotní návštěvníci.

Vodní dům byl otevřen 19. 3. 2016 při příležitosti Světového dne vody. Hned od počátku svého provozu dosahoval velké návštěvnosti. Celkem navštívilo v roce 2016 Vodní dům 23 857 osob. Návštěvnost podle předpokladů kulminovala v letních měsících – více než polovina všech návštěvníků navštívila Vodní dům v červenci nebo v srpnu. Bylo provedeno 71 exkurzí s průvodcem na hráz blízké vodní nádrže Švihov, kterých se zúčastnilo celkem 569 návštěvníků.

Vodní dům byl v roce 2016 oblíbeným cílem školních výletů; v doprovodu svých pedagogů jej navštívilo celkem 2 839 žáků. Kromě prohlídky expozice žáci ve Vodním domě absolvovali výukové programy a exkurze na hráz vodní nádrže Švihov. V nabídce bylo šest, od začátku školního roku 2016-2017 pak deset výukových programů. Přehled výukových programů provedených ve Vodním domě naleznete v kapitole Spolupráce se školami. Exkurze na hráz vodní nádrže Švihov s výkladem průvodce se v roce 2016 zúčastnilo 980 žáků.

Během roku 2016 proběhlo ve Vodním domě 11 akcí pro veřejnost. Akce byly dobře navštěvované a pozitivně hodnocené. Průměrný počet účastníků jedné akce byl 50. V rámci kampaně ČSOP Setkání s přírodou se 11. 6. ve spolupráci s Povodím Vltavy konala komentovaná prohlídka zimoviště netopýřů v revizní štolě v hrázi vodní nádrže Švihov.

Graf č. 8.: Počet návštěvníků Vodního domu podle druhu zakoupené vstupenky v jednotlivých měsících.

Vše o vodě pod jednou střechou nabízí návštěvnícké centrum Vodní dům.

foto: V. Švajcar

Návštěvnícké centrum Vodní dům

📍 Tereza Ptáčková

termín	název akce
1. 4. 2016	Noc s Andersenem – akce na podporu dětského čtenářství s přenocováním ve Vodním domě
21. 5. 2016	Muzejní noc – koncert v atriu Vodního domu
5. 6. 2016	Den vodních breberek – lovení vodních mikroorganismů, jejich pozorování lupou a mikroskopem a určování
1. 7. 2016	Mokrý vysvědčení – zábavná stanoviště s aktivitami pro děti
16. 7. 2016	Žabí den – vzdělávací stanoviště pro děti i dospělé
6. 8. 2016	Rybí den – vzdělávací stanoviště pro děti i dospělé
27. 8. 2016	Loučení s prázdninami – cesta za pokladem vodníka Šviháka, přenocování vítězů letní soutěže ve Vodním domě
1. 10. 2016	Rodinné tvoření – výroba drátované vážky
29. 10. 2016	Vodníkovy dušičky – rukodělná dílna pro děti i dospělé (malování na hrníčky)
12. 11. 2016	Přednáška Jaroslava Kohouta – Z historie místní železniční dráhy Vlašim – Dolní Kralovice
10. 12. 2016	Adventní tvoření ve Vodním domě (ruční výroba mýdel, malování na hrníčky)

Partnery Vodního domu jsou: Veolia Česká republika, Pražské vodovody a kanalizace, Povodí Vltavy a Úpravna vody Želivka.

V expozici se návštěvníci setkají s bolenem dravým, který žije a úspěšně se rozmnožuje ve vodní nádrži Švihov.

foto: V. Švajcar

Naučné stezky provozované ČSOP Vlašim

📍 Karel Kříž

Naučná stezka S rytířem na Blaník

V průběhu roku probíhala ve spolupráci se správou CHKO Blaník a obsluhou rozhledny průběžná kontrola stezky a oprava poškozených prvků, např. výměna lan na tzv. chytrých prknech, opravy poškozených tabulí, oprava zemních schodů atp. Zároveň probíhala jednání s vlastníky pozemků v rámci přípravy generální rekonstrukce a doplnění stezky.

Hravá zastavení naučné stezky S rytířem na Blaník lákají zejména dětské návštěvníky.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Naučná stezka Roudný

Na jaře byl proveden každoroční generální úklid stezky od odpadků a doplnění chybějících prvků, jako např. rýčů a herních pomůcek u interaktivních zastavení. Ve spolupráci s Klubem českých turistů bylo opraveno a doplněno turistického značení. Celý rok probíhala průběžná kontrola jednotlivých zastavení a jejich případná oprava. Úvodní zastavení na návsi v Roudném bylo ve spolupráci s obcí Zvěstov pravidelně koseno.

Permoník Ruda představuje dětem těžbu zlata na osmi dětských panelech.

foto: B. Hozová

Interpretace zajímavých lokalit s využitím geocachingu

① Jiří Pavelka, Martin Kloudys

V roce 2016 jsme spravovali tři tematicky zaměřené geocachingové série. Série Lesní poklady blanických rytířů se věnuje lesním ekosystémům a zahrnuje třináct lokalit, po jejichž návštěvě a nalezení všech keší si hledači mohou vyzvednout bonus pro úspěšné řešitele. Kamenné poklady blanických rytířů provázejí sedmnácti geologickými lokalitami v národním geoparku Kraj blanických rytířů. Série Zvířecí pastičky se věnuje problematice zraňování volně žijících živočichů a ukazuje prostřednictvím sedmi ukrytých schránek nástrahy, které číhají na volně žijící živočichy. V rámci série Zvířecí pastičky jsme uvedli do oběhu sedm travelbagů v podobě dřevěných přívěsků zvířat, které v součtu téměř překonali vzdálenost 64 000 km. Počet návštěvníků a logů (zaznamenaní nálezy keše na stránkách www.geocaching.com) v roce 2016 přesáhl 10 500 přístupů.

Tabulka č. 19: Počet úspěšných nálezů keší ze série Kamenné poklady.

Číslo	Název kamenného pokladu	Počet nálezů k datu		
		6. 2. 2015	8. 1. 2016	6. 1. 2017
1	Velký Blaník	339	594	782
2	Malý Blaník	133	245	317
3	Křížovský lom	50	93	113
4	Dolnokralovické hadce	65	125	159
5	Blanická jeskyně	42	92	102
6	Štěpánovský lom	32	147	233
7	Na Stříbrnici u Zvěstova	14	42	48
8	Skály u Kácova	63	97	117
9	Naučná stezka Roudný	80	136	174
10	Pískovna u Soutic	138	284	350
11	Džbány u Votic	37	69	83
12	Lom u Miličina	72	140	183
13	Vápenka u Votic	91	162	195
14	Těžba grafitu u Psář	41	95	117
15	Vápenkový kras u Vlašimi	50	96	140
16	Lom u Bílkovic	60	111	132
17	Fialník	57	88	116
celkem		1 364	2 616	3361

Hmyzí chodba je součástí naučné stezky vlašimským parkem, o kterou pečuje ČSOP Vlašim.

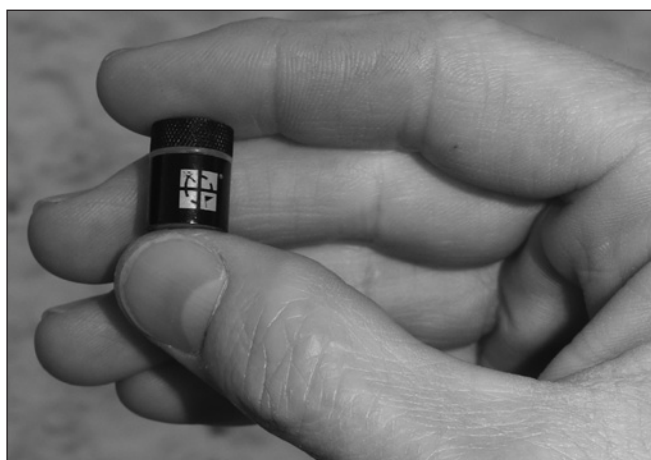
foto: J. Dufalová

Tabulka č. 18: Počet úspěšných nálezů keší ze série Zvířecí pastičky.

Číslo	Název zvířecí pastičky	Počet nálezů k datu	
		18. 1. 2016	6. 1. 2017
1	Smrt číhá na drátech	47	73
2	Koule na drátě	103	253
3	Vraždící plechovky na kolech	55	110
4	Neviditelná smrt	128	247
5	Co jsme darovali přírodě	57	112
6	Kdo jinému jámu kopá	95	192
7	Ryba v přechodu	124	363
8	Bonusová keš	34	48
celkem		2 643	1398

Tabulka č. 20: Počet úspěšných nálezů keší ze série Lesní poklady.

Číslo	Název lesního pokladu	Počet nálezů k datu			
		15. 1. 2014	6. 2. 2015	18. 1. 2016	6. 1. 2017
1	Kupsova skála	57	73	97	101
2	NPR Ve Studeném	71	108	167	177
3	Hadcové bory u Želivky	126	198	262	305
4	Podmáčené a kulturní smrčiny	57	71	105	109
5	V Olších	75	99	132	141
6	Jehliště	308	440	592	701
7	Dubohabřiny v zámeckém parku Vlašim	308	437	621	765
8	Bučiny na Velkém Blaníku	643	976	1 245	1472
9	Sušové lesy na Malém Blaníku	302	459	600	689
10	Kulturní bory na vrchu Hřiva	83	109	140	149
11	Mladé bučiny	287	404	498	539
12	Teplomilné doubravy u Blanice	143	209	267	282
13	Křížovský lom	202	268	342	367
celkem		2 662	3 851	5 068	5 797

Fotodokumentace nanocache ze série Zvířecích pastiček po jejím objevení.

foto: J. Pavelka

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Stanislav Příhoda, Jana Havelková

PODBLANICKÁ GALERIE VLAŠIM

Ve Vlašimské bráně ČSOP Vlašim zřídil a provozuje stálou expozici děl místních umělců – Podblanickou galerii. Interiér doplňují obrazy malíře Stanislava Příhody. Ten v galerii i nadále umělecky působí a má zde svůj ateliér. Schází se zde Klub přátel Podblanické galerie.

tel Podblanické galerie.

V roce 2016 navštívilo galerii 500 návštěvníků. Ti mohou bránu navštívit samostatně, nebo v rámci prohlídkového okruhu zajišťovaného Podblanickým infocentrem.

V roce 2016 přibýly nové přírůstky – dary od výtvarníků. Svá díla věnovali výtvarníci Josef Buršík, Jitka Buršíková, Stanislav Tomašík, Oldřich Hejzlar, Vladimír Zeman, Leoš Zeman, Jaroslav Svoboda, Pavel Harásek, Miluše Poupětová, Radka Daňková, Zdeněk Raiser.

V letošním roce jsme si připomínali několik významných kulatých výročí – 170 let Vlašimské brány, 10 let od založení Podblanické galerie a Klubu přátel Podblanické galerie a také jubilejní 20. ročník výstavy regionálních umělců Podblanický plenér.

Činnost Klubu přátel Podblanické galerie

I v tomto jubilejním roce pokračovala činnost Klubu přátel Podblanické galerie dle obvyklých tradic a programu. Schůzky se konaly vždy první středu v měsíci od května do prosince a scházelo se na nich obvykle 12 – 16 členů.

Klub Přátel uspořádal v sezoně několik výstav. Vernisáž velké letní výstavy členů Klubu se konala 22. června v Podblanickém ekocentru a výstava probíhala až do konce letních prázdnin. Svá díla představilo celkem 17 výtvarníků z Podblanicka. Výstavu vidělo během letních prázdnin několik set návštěvníků.

Od 27. srpna probíhala výstava Petra Haráska v Pravoníně. Od 5. září do 2. října se v Podblanickém konala výstava obrazů a keramiky Lenky Seidlové.

V září probíhaly přípravy na jubilejní dvacátý ročník výstavy Podblanický plenér. Výstava se uskutečnila v sobotu 17. září 2016 ve vlašimském zámeckém parku na prostranství

za Vlašimskou bránou. Svá díla představilo 18 výtvarníků a milým zpestřením byly i obrázky dětí z mateřských škol ve Vlašimi a Domašíně. Na závěr se výtvarníci a další zájemci o výtvarné umění sešli na tradiční besedě v ateliéru Podblanické galerie.

V měsíci říjnu se uskutečnily další výstavy členů Klubu – výstava obrazů Stanislava Příhody v Humpolci a také výstava bonsajů, dřevěných šperků a obrázků Ivana Kubaly a keramiky Majky Blažejové v Podblanickém ekocentru.

Od 10. listopadu se na zámku ve Vlašimi konala výstava obrazů Stanislava Příhody u příležitosti jeho významného životního jubilea. Během vernisáže proběhl také křest jeho nové knihy Kantorský pětiboj.

Výroční schůzka ve středu 7. prosince proběhla tradičně ve vánočním duchu, ale zároveň zhodnotila pestrou činnost v roce 2016 a nastínila plán akcí do roku letošního. Další zájemci o členství v Klubu jsou vždy vítáni.

Výročí Vlašimské brány a Podblanické galerie bude připomínat i tato pamětná magnolie, vysazená malíři na prostranství u zámku. *foto: J. Pavelka*

Vlašimská brána poskytuje zázemí Podblanické galerii ČSOP Vlašim. *foto: J. Pavelka*

Společné foto výtvarníků z výstavy Klubu. *foto: J. Pavelka*

Podblanická galerie ČSOP Vlašim
Stálá výstava podblanických umělců
ve Vlašimské bráně.

Návštěvní doba pro veřejnost:
10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu
a září v sobotu a v neděli,
v období od 1. 6. do 31. 8.
denně od pondělí do neděle,
po předchozí dohodě i mimo sezónu.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

① Dagmar Tlustošová

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Bláníkem

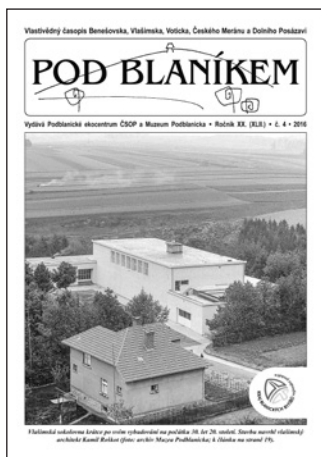
První číslo se objevilo v roce 1921, vydávala ho Vlastivědná komise učitelstva školního okresu benešovského a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Jde o čtvrtletník. Jednotlivá čísla časopisu obsahují příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze

starších čísel Pod Bláníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavateli, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

Vydáváme ho společně s Muzeem Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Bláník. Distribuce je zajištěna prostřednictvím patnácti prodejních míst. Časopis zdarma dostávají členové ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie, sponzoři, města, obce a další veřejné instituce na Podblanicku (muzea, školy, knihovny apod.).

Formát časopisu je B5, černobílá obálka, náklad po 800 ks, cena: 29 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

ČR E 10738.

ních přírodovědců a hlavně náš kamarád, ale i pro ostatní jeho přátele, kolegy a třeba i bývalé žáky z katedry botaniky a fyziologie rostlin ČZU, kteří tak mají možnost poznat pana docenta očima ostatních jeho přátel. Editoři: Pavel Pešout, Miloslav Kuklík.

Formát A5, náklad 1., 60 stran, 150 ks, ISBN 978-80-87964-11-8, cena: 70 Kč.

**Péče o krajinu
Podblanicka: Příručka pro hospodáře.**

Příručka autorů Martina Klaudyse a Jana Moravce je určena všem těm, kteří pečují o krajinu Podblanicka. Jsou zde uvedeny praktické náměty na opatření, které je možné realizovat na podporu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin včetně vzácných a zvláště chráněných. Najdete zde opatření drobná, která je možné realizovat svépomocí, i větší, která se neobejdou bez finanční podpory s nezbytnou administrativou. Najdete v ní i příklady realizovaných opatření, která mohou sloužit jako inspirace a v neposlední řadě informace o zdrojích financování, které je možno pro ochranu přírody použít.

Formát A5, náklad 1., 62 stran, 1 000ks, ISBN 978-80-87964-10-1, cena: zdarma.

Samostatné publikace

Vážky 2016

Sborník referátů XIX. celostátního semináře odonatologů v Brdech. Seminář uspořádala ve dnech 21. – 22. 7. 2016 ZO ČSOP Vlašim. Editor: Martin Waldhauser, vydal ČSOP Vlašim, 2016 v rámci programu Ochrana biodiverzity podpořeného Lesy ČR, s.p. a MŽP ČR.

Formát A5, náklad 1., 160 stran, 400 ks, ISBN: 978-80-87964-12-5, cena 215 Kč.

Blanický rytíř s kopretinou: Gratulovník přátel a kolegů Václavu Zelenému k jeho 80. narozeninám

Gratulovník jsme vydali nejen pro oslavence, který je dlouholetý člen ČSOP Vlašim, jeden z nejvýznamnějších regionál-

Propagační a osvětové tiskoviny

V roce 2015 jsme vydali DL publikace: Geovýlety (1 000 ks), Vlašim (10 000 ks), Tipy na výlety (15 000 ks), Cyklistické trasy (10 000 ks), Naučné stezky (10 000 ks).

Skládačky složené na 1/3 formátu A4: Votice (4 000 ks), Zruč nad Sázavou (4 000 ks), Bojiště Jankow 1645 (5 000 ks), Veliš (1 000 ks), Čechtice (3 000 ks), Křivšoudov (1 000 ks), Noční hasičská fontána Ratměřice (3 000 ks), Dům přírody Blaníku a NS S rytířem na Blaník (11 000 ks).

Oboustranné karty formátu 1/3 A4: paraZOO (11 000 ks), Rozhledna Václavka ve Voticích (9 000 ks), Naučná stezka vlašimským parkem (11 000 ks), Naučná stezka zručským parkem (5 000 ks), Muzeum Štěpánovska v Trhově Štěpánově (11 000 ks), Naučná stezka Zlatodůl Roudný (11 000 ks), Vodácké výlety – SAMBA (11 000 ks).

Turistickou mapu Geoparku Kraj blanických rytířů (20 000 ks), pohlednici Dům přírody Blaníku (1 000 ks) a leták a plakát k akci Blanický cyklorytíř 2015.

Již poosmé vyšly Rytířské noviny, turistický občasník, který je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnosti trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce

(formát A3, 16 stran, plnobarevný tisk, náklad 10 000 ks). Přílohou Rytířských novin je dvoustrana Regionální produkty z Kraje blanických rytířů v nákladu 10 000 ks.

RYTÍŘSKÉ NOVINY

AKTUALITY Z GEOPARKU KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Pohádkové léto ve Vlašimě a Vodochovské opavě přivítá své diváky.
strana 2 a 3

Rozhledněte se po trati z nové rozhledny Babka.
strana 6

Vodácká sezona je tady - vyplávejte se s námi na Sázavu.
strana 10

Ve Vodním domě nahlédnete pod vodní hladinu, vodu uslyšíte i ochutnáte

Podmíněte léto, když si můžete vlastními smysly vyzkoušet a ochutnat, v nové otevřené Vodním domě v blízkosti vodní nádrže Šabčovo (kolem zámku pod nespoutaným názvem Želivka) si přijete na své. Pod jasnou střechou se tedy dočkáte víva v okolí a nudit se při tom rozhodně nebudete ani vy, ani vaše děti.

HRANICE Jak se tam dostanete? Projeďte se na kolecí dráze z Vodňan přes Vodňany a Nepomuk. Někdy je tam i povolená zastávka u Vodňan, ale pokud chcete vyjet přímo z Nepomuku, buďte ve své ruce, sádky odpadků se mohou dostat do vody a ohrozit ji. Na kolečí dráze zastavte u zastávky, která je vzdálena asi 300 metrů od místa, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo.

OD PŘEDVÍDÁNÍ PRÁCE Po vyjetí z vlaku se vydáte do Vodňan, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití.

OD KONCE TRÁŽENÍ Po vyjetí z vlaku se vydáte do Vodňan, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití.

VODNÍ DOM Po vyjetí z vlaku se vydáte do Vodňan, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití.

ROZHLEDNA Po vyjetí z vlaku se vydáte do Vodňan, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití.

TRASA Po vyjetí z vlaku se vydáte do Vodňan, kde se nachází vodní nádrž Šabčovo. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití. Voda v ní je velmi čistá a slouží k pití.

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Zruč nad Sázavou

www.blanik.net

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Zruč nad Sázavou

www.blanik.net

REGIONÁLNÍ PRODUKTY Z KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Kouzla blanické legendy, místní zručnost, nápaditost a kvalitní suroviny v každém regionálním produktu z Kraje blanických rytířů. Přivítáme vás 27 výrobků a 4 služby ze značek KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produktů. Počtenosti o produktech a místech jejich původu na www.regionální-produkty.net nebo na www.blanik.net.

Nejlepší marmeláda na světě je ze čtyřkol

ČTYŘKOLY Kdo se nejméně očekává, že nejlepší marmeláda na světě bude ze čtyřkol? To je skutečnost. Nejlepší marmeláda na světě je ze čtyřkol. To je skutečnost. Nejlepší marmeláda na světě je ze čtyřkol.

V létě jdou nejvíce na odbyt špekáčky, klobásy a uzené

ŠPEKÁČKY Nejlepší špekáčky na světě jsou z Čtyřkol. To je skutečnost. Nejlepší špekáčky na světě jsou z Čtyřkol.

Jak chutná medovina blanických rytířů? To ví Josef Holejšovský

MEZKA Nejlepší medovina na světě je z Čtyřkol. To je skutečnost. Nejlepší medovina na světě je z Čtyřkol.

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Rozhledna Babka u Zruče nad Sázavou

www.blanik.net

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Cyklistické trasy

www.blanik.net

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Dům přírody BLANIKU

www.blanik.net

geopark **KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ**

Geoparkem na lodi

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Ratměřická hasičská fontána aneb Vodní poezie nad rybníkem Lazna

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Hulice

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Bojiště 1645 Janův

Jankovsko-ratměřické naučné stezky

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Kamberk

www.blanik.net

Cestování s rytířem

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ
geopark

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Naučné stezky

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Naučná stezka zručským parkem

Naučná stezka s herními prvky pro děti

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

paraZOO Vlašim

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Den ve Vlašimi

Užijte si prima den a ušetřete 25 %.

3 zajímavé prohlídky na 1 vstupenku + káva zdarma

- Vlašimský zámecký park
- Muzeum Podblanicka
- paraZOO
- Podblanická cukrárna ve Vlašimi

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Tipy na výlety

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

včelí svět

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

VODNÍ DŮM

Příběh vody z vašeho kohoutku

Návštěvníké středisko evropsky významné lokality Želivka

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Votice

www.blanik.net

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Kláster sv. Františka z Assisi ve Voticích

www.blanik.net

směr: Olibramovice | Benešov | Praha

Město Votice

Turistické cíle a památky

- 1 Kostel sv. Václava, Václavka – vyhlídková věž
- 2 Klášter sv. Františka z Assisi s interaktivní expozicí JANKOW 1645, s expozicí Z historie kláštera a řádu františkánů a Osobnosti Voticka
- 3 Radnice s expozicí Votice v minulosti
- 4 Boží hrob
- 5 Husův sbor
- 6 Židovský hřbitov s expozicí o historii židů a židovských památkách ve Voticích a okolí
- 7 Motýlárium, Ochrana fauny ČR
- 8 Votický javor – vyhlídka

Občerstvení

- 9 Restaurace U Modré kočky
- 10 Vinárna U Krbu
- 11 Restaurace Sokolovna
- 12 Restaurace Na Vyhlídce
- 13 Pizzeria Laguna
- 14 Bufet Na Schodičích
- 15 Hospoda Na Hříšti
- 16 Café Blesk – kavárna a cukrárna
- 17 Bufet a jídelna – Zdeňka Vítěchová
- 18 Cukrárna Klára
- 19 Vinotéka
- 20 Pizzeria Leo
- 21 Cukrárna Cakécafe Lude

Ubytování

- 22 Penzion U Modré kočky 1
- 23 Penzion U Modré kočky 2
- 24 Penzion Blesk
- 25 Penzion Pod svařným Václavem
- 26 Ubytovna TJ Sokol Votice
- 27 Penzion Sport
- 28 Penzion Blanka
- 29 Penzion Beako
- 30 Ubytování Votice u nádraží
- 31 Ubytování Rufus

Sportovní vybavenost

- 32 Koupaliště
- 33 Fotbalový areál SK Votice
- 34 Víceúčelové sportoviště
- 35 Tenis, badminton, bowling
- 36 Sokolovna
- 37 Lukostřelba
- 38 Skatepark
- 39 Workoutové hřiště
- 40 Hřiště pro seniory
- 41 Dětské hřiště

Další služby

- 42 Infocentrum
- 43 Městský úřad
- 44 Policie ČR
- 45 Městská policie
- 46 Čerpací stanice
- 47 Bankomaty
- 48 Městská knihovna
- 49 Multifunkční centrum (Kinoklub)
- autobusové nádraží
- vlakové nádraží

Mapové podklady obdrželi v infocentru a ve věži Václavka

směr: Libáň

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Zámek a park Vlašim

www.vlasimskypark.cz

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Zruč nad Sázavou ráj pro děti

Nabídka pro školy

www.mesto-zruc.cz/turista-1/

geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

2017

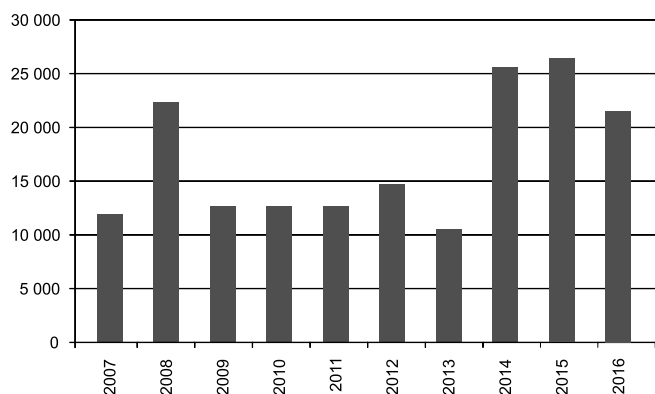
www.blanik.net

národní geopark

ČSOP Vlašim na internetu

Barbora Hozová

Český svaz ochránců přírody Vlašim provozuje webový portál tvořený vzájemně provázanými webovými stránkami v jednotném grafickém stylu. Webové stránky jsou neustále aktualizovány a doplňovány a najdete na nich mnoho informací.

Graf č. 9: Porovnání návštěvnosti webu csopvlasim.cz v roce 2007 až 2016.

Tabulka č. 21: Porovnání návštěvnosti jednotlivých webů v roce 2014 až 2016.

Stránka	Návštěvnost za rok 2014	Návštěvnost za rok 2015	Návštěvnost za rok 2016
csopvlasim.cz	25 560	26 517	21 431
krajina-zahrada.cz	1 253	1 207	900
parazoo.cz	9 475	9 291	13 024
podblanickeekocentrum.cz	4 630	6 100	4 704
vazky.net	4 432	7 005	5 533
blanik.net	16 691		
pomoczviratum.cz	7 564	9 493	7 309
vodni-dum.cz			32 671
blanickyrytir.cz			429
podblanicka-galerie.cz			49
celkem	69 605	59 613	86 050

Tabulka č. 22: Porovnání počtu fanoušků na jednotlivých facebookových profilech v roce 2015 a 2016.

Facebook	Počet fanoušků v roce 2015	Počet fanoušků v roce 2016
Český svaz ochránců přírody Vlašim	1254	1513
Kraj blanických rytířů	689	832
Dům přírody Blaníku	71	127
Vodní dům	145	1016
Záchranná stanice Vlašim a paraZOO	-	906

V roce 2016 vznikly nové webové stránky pro ocenění Blanický rytíř (www.blanickyrytir.cz) a Vlašimskou bránu s Podblanicou galerií (www.podblanicka-galerie.cz).

Nejnavštěvovanější stránkou v roce 2016 byla webová stránka Vodního domu v Hulicích, který byl letos otevřen, na druhém místě byla stránka ZO ČSOP Vlašim a na třetím stránka paraZOO.

Facebook

K propagaci jednotlivých středisek využíváme také profily na sociální síti Facebook. Svůj profil má Český svaz ochránců přírody Vlašim, Záchranná stanice pro živočichy Vlašim a paraZOO, Vodní dům, Dům přírody Blaníku a Kraj blanických rytířů. Na Facebook umísťuje aktuální informace, pozvánky na akce, plakáty atd. Nejvíce fanoušků má profil Českého svazu ochránců přírody (1513 fanoušků), na druhém místě je Návštěvnické středisko Vodní dům (1016 fanoušků) a na třetím místě profil Záchranná stanice pro živočichy a paraZOO (906 fanoušků).

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Geopark Kraj blanických rytířů

① Kateřina Červenková

Český svaz ochránců přírody Vlašim je koordinátorem národního geoparku Kraj blanických rytířů. Cílem geoparku je podpora udržitelného turistického ruchu, vzdělávání, výzkum a interpretace v oblasti neživé přírody.

K propagaci geoparku, zejména cestovního ruchu na jeho území slouží webové stránky www.blanicti-rytiri.cz

Pro podporu turistického ruchu slouží dlouhodobý program jednotné propagace. V roce 2016 měl geopark 20 partnerů jed-

notné propagace: města Vlašim, Votice, Zruč nad Sázavou, Trhový Štěpánov, městysy Čechtice, Louňovice pod Blaníkem, Načeradec a obce Hulice, Jankov, Kamberk, Kondrac, Miličín, Neustupov, Olbramovice, Právnín, Ratměřice, Soutice, Veliš, Zvěstov a půjčovnu lodí Samba. Na programu dále spolupracovalo Muzeum Podblanicka, AOPK ČR, Správa CHKO Blaník a sdružení DANAR, o.s.

Partneři se sešli na tradičním plánovacím setkání 29. 1. 2016 v Podblanickém ekocentru ČSOP. 9. 9. 2016 se uskutečnilo již podruhé setkání zaměřené na výměněnu novinek a zkušeností. Hostitelem bylo město Votice, které poskytlo pro jednání prostory v Klášteře sv. Františka z Assisi. Kromě prohlídky kláštera si účastníci prohlédli i votické motýlárium Ochrany Fauny ČR.

Pracovní skupina ze zástupců partnerů, která připravovala konkrétní výstupy jako plán tiskovin, obsah rytířských novin, apod. se v roce 2016 sešla dvakrát, 15. 1. a 25. 4. 2016.

K úspěchům roku 2016 patří např. rozšíření distribuční sítě turistických tiskovin zejména na Zručsku a Voticku. Novinkou bylo vydání týdenního kalendáře s přehledem akcí Kraje blanických rytířů. Kromě vydávání tiskovin, které najdete v ka-

Setkání partnerů Votice: Podzimní setkání partnerů Kraje blanických rytířů proběhlo v nově zrekonstruovaném klášteře sv. Františka z Assisi ve Voticích. foto: T. Ptáčková

geopark
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

národní geopark

pitole. Publikační činnost, podporoval Kraj blanických rytířů akce pro zvýšení návštěvnosti regionu, jako je např. Zimní běh na Blaník, Blanický cyklorytíř, Ratměřická hasičská fontána a mnoho dalších. Nejen turisté, ale zejména místní obyvatelé kvitují společný elektronický kalendář akcí, kde najdete vše od sportovních přes vzdělávací po čistě turistické akce.

Maskota geoparku mohou návštěvníci potkat na několika velkých akcích v regionu. V dubnu zahajoval Blanický rytíř turistickou sezónu ve Zručích nad Sázavou. foto: archiv města Zruč nad Sázavou

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

📍 Jana Dufalová

Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt uděluje Český svaz ochránců přírody Vlašim ve spolupráci s Asociací regionálních značek, o. s. a Posázavím o.p.s.

V roce 2016 proběhlo osmé a deváté kolo certifikace (15. 3. a 21. 10. 2016), při nichž obdrželi značku 4 nové výrobky.

Na jarní zasedání certifikační komise navazovalo pracovní setkání regionálních výrobců v pivovarské restauraci Šalanda. Účastníkům se představily možnosti prodeje jejich výrobků, různé formy spolupráce a propagace. Setkání probíhalo v přátelské atmosféře a bylo završeno prohlídkou kácovského pivovaru Hubertus.

Certifikát KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® získali nově tyto regionální výrobci:

- Ing. Pavel Jakubův, Vlašim – Šperky z přírodnin,
- ZO ČSOP Domašín – Mošt Organic,
- Ludmila Kučerová, Benešov – Textilní výrobky,
- Tomáš Špoula, Praha – Med z Keblova.

Certifikační komise dále posoudila 11 došlých žádostí o prodloužení certifikátu, což svědčí o spokojenosti držitelů s touto značkou.

V současné době je v Kraji blanických rytířů celkem 29 certifikovaných výrobků a 4 služby. Jejich prezentace je umístěna na www.regionalni-znacky.cz/kraj-blanickych-rytiru.

Blanický rytíř

📍 Jiří Pavelka

V pátek 25. března 2016 se staly nositeli titulu Blanický rytíř další tři fyzické osoby, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Ocenění udělují třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka a v roce 2016 porota vybírala z dvaceti devíti nominací. Nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

- **Aleně Jenšíkové** z Kamberka za celoživotní dílo,
- **Františku Kotovi** z Boliny za celoživotní dílo,
- **Karlu Šebkovi** z Neveklova in memoriam za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlášimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů. Ve Vlašimi je přivítal starosta Města Vlašim pan senátor Luděk Jeništa. Za hosty k rytířům promluvil poslanec Parlamentu České republiky Václav Zemek a za starosty Podblanicka místostarosta Neveklova Michal Sejk. Blaničtí rytíři obdrželi již tradičně kromě diplomu každý svou originální a hodnotnou sochu Blanického rytíře s kamenem z hory Blaník. Autorem sochy je umělecký kovář Bohumil Hruběš. Pořízení těchto soch podpořil generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř akciová společnost RABBIT Trhový Štěpánov.

Rytíř ve zbroji přijal do svých řad nové držitele ocenění foto: B. Hozová
Blanický rytíř, jsou jimi (zleva) František Kot, Alena Jenšíková a za Karla Šebka převzal ocenění jeho syn.

SPOLKOVÝ ŽIVOT ČSOP VLAŠIM

Členové ČSOP Vlašim

① Dagmar Tlustošová

Naše základní organizace je jednou z přibližně 350 organizací Českého svazu ochránců přírody, které provozují svou činnost po celé republice. Členem se může stát každý, kdo není lhostejný ke stavu přírody a její ochraně nejen ve svém okolí. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti s lidmi, kteří mají stejné zájmy jako my. Pro členství není potřeba splňovat jakoukoliv odbornost, každý může přispět podle svých možností.

Pokud máte zájem o bližší informace, můžete je získat osobně, písemně či telefonicky na adrese uvedené v úvodu této Výroční zprávy.

Ke dni 31. 1. 2016 jsme v naší vlašimské organizaci registrovali celkem 232 členů.

Společenský život v naší organizaci v roce 2016

Tak, jako každý rok na jaře, jsme se sešli při první společné akci pro členy a tou je Výroční setkání. Po roce jsme tak měli možnost zhodnotit celoroční činnost a schválit plány na další rok.

Tradiční zahradní slavnost jsme uspořádali v pátek 13. května. Skvělou atmosféru nám zajistila již tradičně hudební skupina Kotlík a občerstvení ve formě rybích specialit od Lukáše Zajíčka, majitele Motorestu U rybiček, bylo výborné!

Brigáda v roce 2016 proběhla v Jinošovském údolí, kde jsme vyřezávali nálety kolem rybníků. Tam také pravidelně po-

řádáme každoroční výlov rybníka Jírovec, který se stal již nedílnou součástí podzimních akcí pro obyvatele Vlašimi a okolí. Samozřejmostí byl i program pro děti. Vzhledem k tomu, že se každoročně schází více návštěvníků, náročnost na kvalitní zajištění této akce se neustále zvyšuje. Díky pomoci našich skvělých dobrovolných pomocníků a pomocnic se nám to zatím daří. Děkujeme!

Další akce, které patří do výčtu činnosti členů je návštěva vinného sklepa v Mikulově. Dvoudenního zájezdu se zúčastnili jak zaměstnanci naší organizace, tak i dlouholetí aktivní členové. Navštívili jsme vinný sklep pana Solaříka „Pod Kozím hrádkem“, kde jsme strávili více než příjemný večer. Druhý den jsme si prohlédli Mikulov, přírodní rezervaci v CHKO Pálava a zastavili jsme se v Archeoparku v Pavlově.

Terénní stanice Borovsko

① Jiří Nosek

Pronajatý objekt je umístěn na břehu přehradní nádrže Želivka a slouží naší organizaci jako terénní stanice. Probíhají zde ornitologické, mykologické a jiné výzkumné a monitorovací činnosti. Objekt využíváme také ke každoročnímu plánování dalších pracovních aktivit organizace, a tak se alespoň jedenkrát za rok dostaneme mimo dosah většiny civilizačních vymožeností.

V nedalekém okolí se nachází NPP Hadce u Želivky, kde provádíme pravidelný management.

HOSPODAŘENÍ ČSOP VLAŠIM

Hospodaření v roce 2016

① Hana Krejčířová

Rok 2016 jsme uzavřeli se ziskem po zdanění ve výši 524 319,62 Kč. Obdobně jako v letech předchozích se na tomto zisku nejvíce podílelo středisko Péče o zeleň a dále činnosti hospodářské – částkou 1 053 316 Kč, jak vyplývá z tabulky č. 23.

Tržby z prodeje služeb představují 42 % z celkového objemu výnosů (graf č. 9). Z největší části, a to 70% to byly služby pro samosprávu, jak je vidět na grafu č. 9.

Sponzoři věnovali naší organizaci dary v částce 1 839 598 Kč. Během roku 2016 jsme přijali dotace v celkové výši 5 557 038 Kč, což je 22 % z výnosů. Jednalo se zejména o tyto projekty:

- dotace na údržbu přírodně cenných lokalit v úhrnu 1 227 066 Kč od Ministerstva životního prostředí ČR,
- dotace od MŽP na další projekty (tahové cesty obojživelníků, paraZOO, sysli) v celkové výši 144 031 Kč,
- dotace LIFE na záchranu kuřičky hadcové, kde jsme spolupříjemci společně s Botanickým ústavem AV ČR, ve výši 2 085 899 Kč,
- dotace od Úřadu práce Benešov na zřízení míst veřejně prospěšných prací v celkové částce 369 957 Kč a z Úřadu práce Kutná Hora ve výši 80 500 korun,
- dotace na dovybavení Vodního domu, poskytnutá Středočeským krajem ve výši 187 644 Kč, částku 998 885 Kč na záchranu kuřičky hadcové a 1 000 000 Kč na realizaci environmentálních výukových programů,
- dotace z AOPK na péči o cenná území v úhrnu 154 450 Kč. Částky investičních dotací od Státního fondu životního prostředí v roce 2016 byly:
- dotace na pořízení Vodního domu v Hulicích od SFŽP v objemu celkem 1 807 819 Kč,

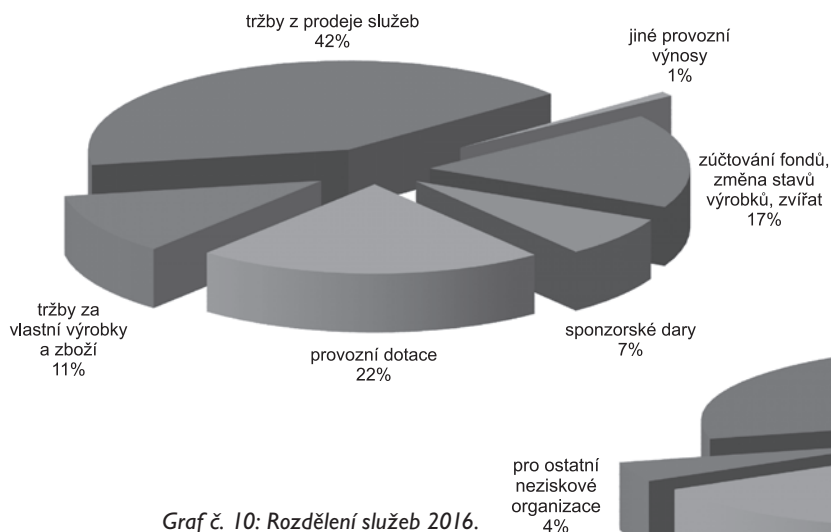
- na pořízení Vodního domu v Hulicích od Středočeského kraje ve výši 704 150 Kč.

Pokud se týká investic, byl rok 2016 v porovnání s roky předchozími klidným. V létě 2016 jsme pro středisko Péče o zeleň zakoupili z vlastních prostředků kombinovaný obrabeč a shrnovač píce od firmy AGROCAR, s.r.o. v částce 79 000 Kč. Účet pořízení Vodního domu v Hulicích se navýšil o náklady na jezírko ve výši 852 tisíc Kč a opravu havárie gabionové zdi v částce 2 309 772 koruny.

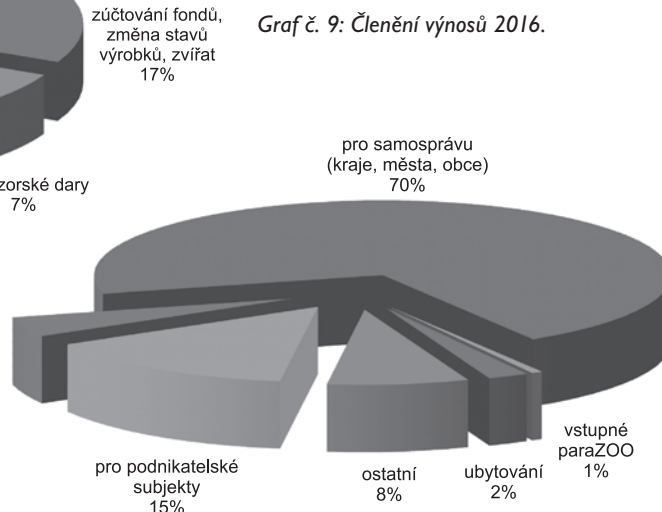
Také v roce 2016 pokračovalo splácení úvěrů na nákup vozů SUBARU Forester (8 471 Kč měsíčně) a DACIA DUSTER (6 904 Kč měsíčně).

Počet kmenových zaměstnanců můžeme vysledovat z tabulky č. 25. Tito byli v roce 2016 odměňováni průměrnou hrubou mzdou ve výši 18 350 Kč. Vývoj hrubé mzdy kmenových zaměstnanců od roku 2003 ukazuje graf č. 12. Graf č. 11 nám dává představu o vývoji průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců v letech 2005 až 2016. Celkové náklady na mzdu v objemu 10 285 tisíc korun představují 42 % z veškerých nákladů organizace, viz graf č. 14. Podíl mzdových nákladů od roku 2003 až 2016 na celkových nákladech vidíme z grafu č. 13. Je zajímavé, že 30,93 přepočtených pracovníků v roce 2016 bylo nejméně po letech 2005 a 2006 a přitom podíl mzdových nákladů byl naopak hned po letech 2011, 2008 a 2009 čtvrtý nejvyšší. Úřad práce dotoval mzdové náklady celkem pro pět zaměstnanců veřejně prospěšných prací, kteří také svou prací přispěli ke zdárnému chodu organizace. Z nich jsme pro velkou spokojenost vybrali pana Milana Kollára, kterému jsme smlouvu prodloužili do roku 2017 už bez dotace.

Stejně jako v letech minulých i tentokrát roční uzávěrku organizace prověřil auditor, pan Ing. Josef Buček. Z příložené zprávy vyplývá, že účetní uzávěrka podává věrný a poctivý obraz finanční situace organizace v roce 2016.

Graf č. 10: Rozdělení služeb 2016.

Graf č. 9: Členění výnosů 2016.

Tabulka č. 23: Rozvaha 2016.

ROZVAHA 2016 (v celých tisících Kč) ZO ČSOP Vlašim, IČ 18595677

AKTIVA		
	1. 1. 2016	31. 12. 2016
A. Dlouhodobý majetek celkem	184 239	182 493
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	222 050	225 191
Pozemky	2 878	2 878
Umělecká díla, předměty a sbírky	558	594
Stavby	145 873	145 873
Samostatné movité věci a soubory movitých	10 687	10 767
Základní stádo a dospělá zvířata	109	120
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	995	995
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	60 950	63 964
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-37 811	-42 698
Oprávky ke stavbám	-28 089	-32 068
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-8 652	-9 553
Oprávky k dospělým zvířatům	-99	-106
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-971
B. Krátkodobý majetek celkem	16 721	15 705
III. Zásoby celkem	1 021	1 240
Materiál na skladě	636	864
Nedokončená výroba	103	88
Výrobky	264	252
Zvířata	18	36
IV. Pohledávky celkem	5 842	2 591
Odběratelé	4 786	1 037
Poskytnuté provozní zálohy	228	415
Pohledávky za zaměstnanci	109	92
Daň z příjmů	0	-138
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	212	1 135
Jiné pohledávky	61	50
Daň z přidané hodnoty	568	0
Opravná položka k pohledávkám	-122	0
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	9 739	11 852
Pokladna	100	136

Ceniny	20	199
Účty v bankách	9 609	11 517
Peníze na cestě	10	0
V. Jiná aktiva celkem	119	22
Náklady příštích období	-7	2
Příjmy příštích období	126	20
Příjmy příštích období	200 960	126
AKTIVA CELKEM	200 960	198 198

PASIVA		
	1. 1. 2016	31. 12. 2016
A. Vlastní zdroje celkem	182 977	181 112
I. Jmění celkem	182 976	180 588
Vlastní jmění	182 259	179 966
Fondy	717	622
II. Výsledek hospodaření celkem	1	524
Účet výsledku hospodaření	1	524
B. Cizí zdroje celkem	17 983	17 086
III. Rezervy celkem	0	0
Rezervy	0	0
IV. Dlouhodobé závazky celkem	752	565
Dlouhodobé bankovní úvěry	752	565
V. Krátkodobé závazky celkem	7 344	7 881
Dodavatelé	818	2 814
Přijaté zálohy	0	1794
Ostatní závazky	10	9
Zaměstnanci	497	490
Závazky k institucím soc. zabezp a veř.zdrav. pojištění	266	257
Ostatní přímé daně	29	24
Daň z přidané hodnoty	0	259
Ostatní daně a poplatky	29	24
Jiné závazky	9	9
Krátkodobé bankovní úvěry	3 900	0
Dohadné účty pasivní	106	71
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	1 680	2 130
VI. Jiná pasiva celkem	9 887	8 640
Výdaje příštích období	188	211
Výnosy příštích období	9 699	8 429
PASIVA CELKEM	200 960	198 198

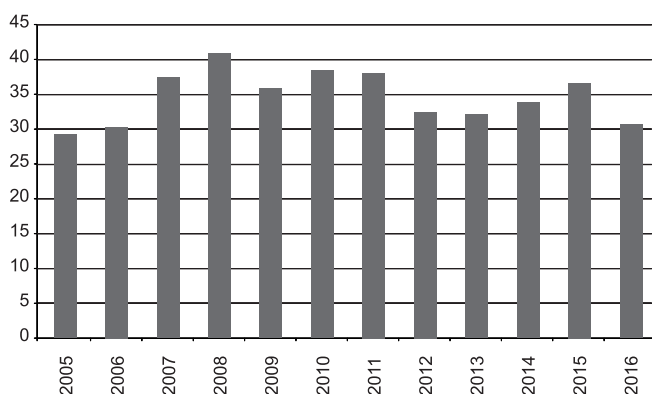
VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2016 (v celých tisících Kč) ZO ČSOP Vlašim, IČ 18595677

I. Spotřebované nákupy celkem	4 270
Spotřeba materiálu	2 547
Spotřeba energie	687
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	206
Prodané zboží	830
II. Služby celkem	5 171
Opravy a udržování	729
Cestovné	32
Ostatní služby	4 410
III. Osobní náklady celkem	10 285
Mzdové náklady	7 475
Zákonné sociální pojištění	2 443
Zákonné sociální náklady	367
IV. Daně a poplatky celkem	25
Daň silniční	24
Ostatní daně a poplatky	1
V. Ostatní náklady celkem	374
Ostatní pokuty a penále	6
Odpis nedobytné pohledávky	-53
Úroky	79
Jiné ostatní náklady	340
Kurzové ztráty	2
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr. položek celkem	4 887
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	4 887
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	30
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	29
Poskytnuté členské příspěvky	1
NÁKLADY CELKEM	25 042

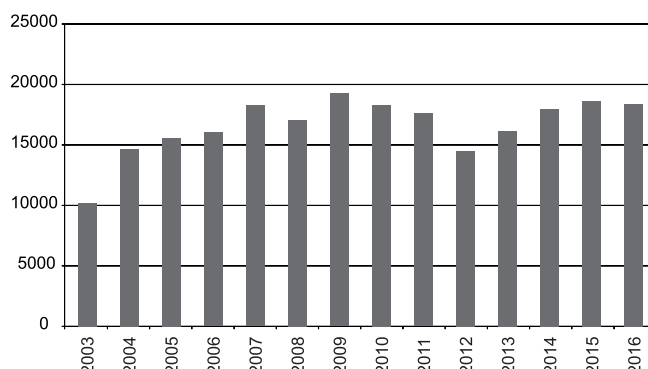
I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	13 644
Tržby za vlastní výrobky	74
Tržby z prodeje služeb	10 781
Tržby za prodané zboží	2 789
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	2
Změna stavu zásob nedokončené výroby	-15
Změna stavu zásob výrobků	-12
Změna stavu zvířat	29
III. Ostatní výnosy celkem	4 585
Úroky	3
Zúčtování fondů	4 411
Jiné ostatní výnosy	171
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 916
Přijaté příspěvky (dary)	1 894
Přijaté členské příspěvky	22
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	0
Zúčtování zákonných rezerv	0
VI. Provozní dotace celkem	5 557
Provozní dotace	5 557
VÝNOSY CELKEM	25 704
Výsledek hospodaření před zdaněním	662
Daň z příjmů	138
Výsledek hospodaření po zdanění	524

Tabulka č. 25: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 až 2016.

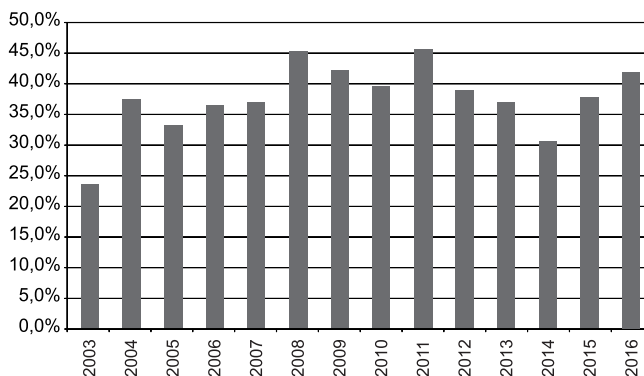
středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Kancelář ČSOP, správa majetku	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5	4,33	4,48	3,25	3	3	3
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2	5,92	5,42	5,21	5,96	7,07	6,53
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2	5	4,25	4,5	4,66	6,01	5,42
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3	14	13	15,79	15,2	11,66	10,25
celkem		12,95	15,33	17,8	28,03	39,26	26,4	28,2	29,25	27,15	28,75	28,82	27,74	25,20

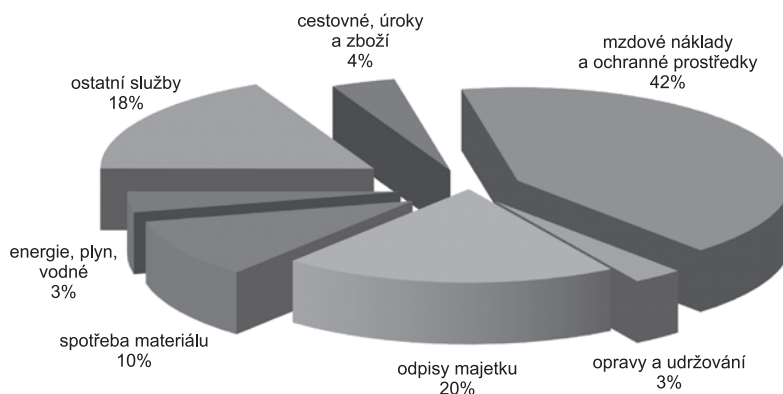
Graf č. 11: Průměrný počet zaměstnanců 2005 – 2016.

Graf č. 12: Průměrná hrubá mzda v letech 2003 – 2016.

Graf č. 13: Podíl mzdových nákladů na nákladech organizace v letech 2003 – 2016.

Graf č. 14: Struktura nákladů v roce 2016.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31. 12. 2016 pobočného spolku

ZO ČSOP Vlašim
258 01 Vlašim, Plátenkova 264
IČ 18595677

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky pobočného spolku Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2016 za období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016, tj. rozvahu k 31. 12. 2016, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení věrného a poctivého zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

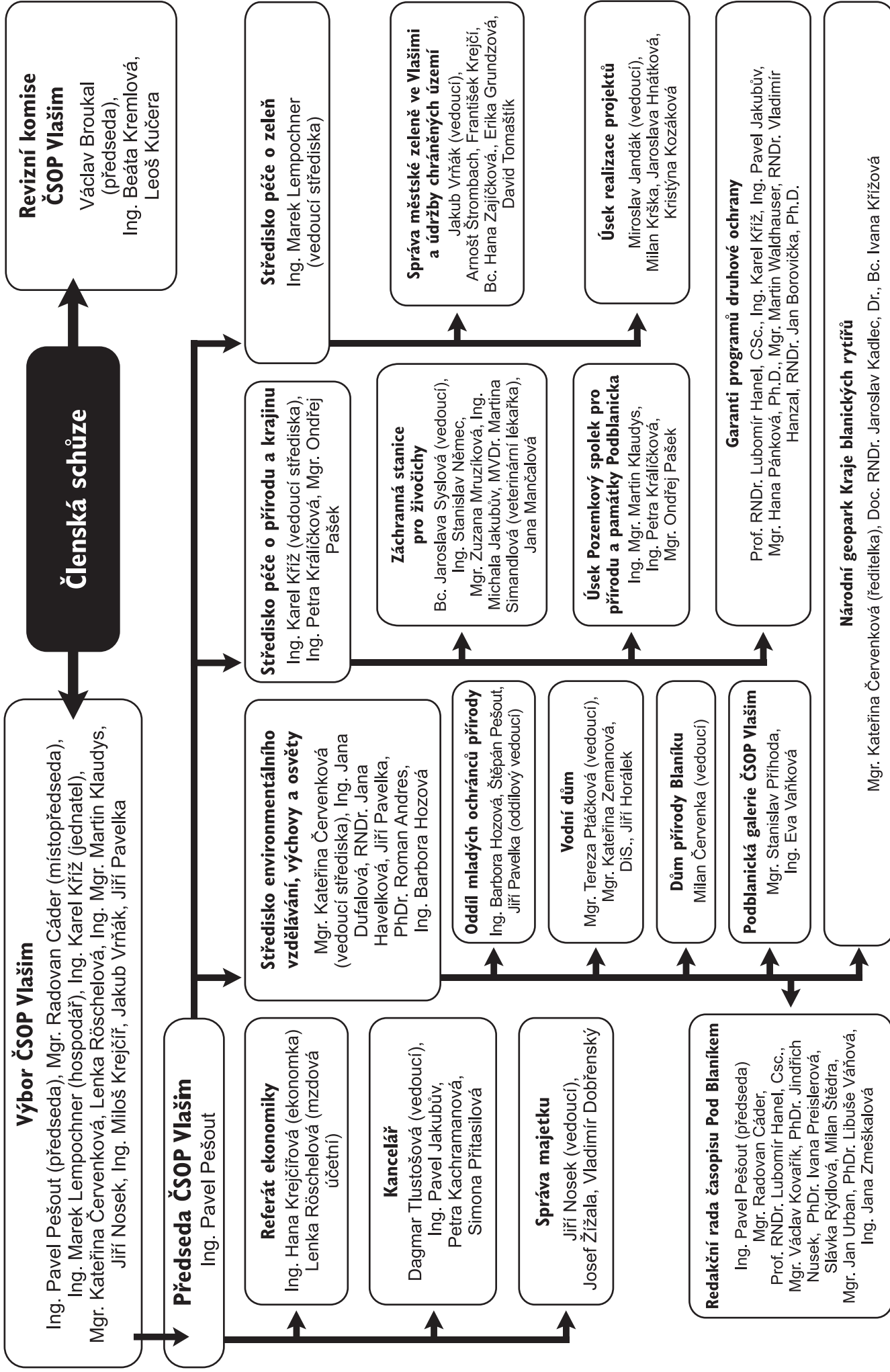
Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace pobočného spolku ZO ČSOP Vlašim k 31. 12. 2016 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2016 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 24. března 2017

Ing. Josef Buček
číslo oprávnění KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2016 podpořily tyto obce, města a instituce (řazeni dle abecedy):

AOPK ČR, Správa CHKO Blaník; Benešov; Čerčany; Česká spořitelna, a.s., pobočka Benešov; Čtyřkoly; Evropská unie; Hulice; Chlístov; Chocerady; Jankov; Kamberk; Komorovice; Kondrač; Krhanice; Křečovice; Louňovice pod Blaníkem; Lukavec; Maršovice; Milíčín; Mnichovice; Modletice; MZe; MŽP ČR; Načeradec; Nadace Partnerství; Neustupov; Neveklov; Olbramovice; Ostrov; Pravonín; Program EHP; Program LIFE+; Ratměřice; Sázava; Soutice; Sdružení MOP ČSOP Praha; SFŽP ČR; Straný; Středočeský kraj; Tichonice; Trhový Štěpánov; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP Praha; Veliš; Vlašim; Vočice; Zachotín; Zdislavice; Zruč nad Sázavou; Zvěstov.

Jedním z nejdůležitějších příjmů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazeni dle abecedy) děkujeme za projevenou přízeň:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

ASMO CZECH s.r.o., Zruč nad Sázavou; BEZPO s.r.o., Benešov; ESAS AUTO, s.r.o., Praha; Galerie KODL, s.r.o.; manželé Hladíkoví, Doubravčice; HSBC Bank plc., Praha; Luděk Jeništa, Vlašim; NET4GAS, s.r.o.; PETER - GFK, spol. s r. o., Kocbeře; RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.; rodina Ruskova, Psáry; StudioNest, s. r. o., Čelákovice; Syner VHS Vysočina, Jihlava; Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář, s.r.o., Brno, Úpravná vody Želivka, a. s.; Želivská provozní a.s., Praha; VEOLIA Česká republika, a. s.

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Balcarovi, Praha 8; děti s rodiči MŠ Ondřejov; CHRAŇTE ZVÍŘATA - SAVE ANIMALS o.s., Brandýs n. L. - Stará Boleslav; Nadace na ochranu zvířat, Praha 4; Jan Paroubek, Ctiboj; Barbara Rettková, Havířov; Lenka Trnková, Světlice; Jaroslava Veselá, Uhlířské Janovice; Watersavers, s.r.o.

SPONZOŘI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Eva Bartošová, Psáry; Děti s rodiči MŠ Jahodová, Čáslav; Andrea Fraňková, Praha 4; Helena Hátleová, Praha 3; Petr Jankovský, Staré Hodějovice; Ludmila Jirsová; Marie Kislingerová, Pětihosty; Jana Lázníčková, Poříčí n. S.; Lucie Matznerová, Praha 10; Adam Novák; Nespěky; Karel Pékny, Vlašim; Ivona Poběžalová (jogínky Mrač), Mrač; paní Rettová, Čáslav; členové Rodinného centra Setkání; Lenka Seidlová, Jinonice; Statek Novotínky, s.r.o., Strančice; Helena Stupková, Kácov; Helena Šafářiková, Průhonice; Stanislav Šmíd; Jana Štiková, Senohraby; žáci ZŠ Na Slovance, Praha 8, Adéla Trávníčková; Eva Vaňková, Vlašim.

PODDPOROVATELÉ ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Marie Aujeská; Maika Blažejová, Čechtice; Alena Černá, Krhanice; Robert Ernest; Pavlína Fařková, Černíky; Kateřina Furuka; Petra Hubálková; Zdeněk Jiříček; Ivo Koudelka, Pyšely; Gabča a Lubor Koudelkovi; Martin Kovanda, Kabátý; Helena Luková; Zuzab Machaidze, Jesenice; Luděk Mudra, Vočice; Martina Musilová; děti s rodiči z MŠ Mnichovice; Marcela Neumanová, Čerčany; Helena Parmová, Čerčany; Irma Pěkná; Otakar Polák, Netvořice; Lenka Prádná; Hana Rejšková; Lenka Severová; SOU stavební, Benešov; Šárka Stohrová; Eva Stuchlíková, Libež; Helena Stupková, Kácov; Stanislav Šmíd; Libor Švejda; Viliam Turčan, Prievidza; paní Uhlířová, Vlašim; Jaroslava Urbanová, Vlašim; Jitka Vaňková, Psáry; Josef Volný, Loket; manželé Vondráškoví, Mokrá Lhota ; Jiří Vrtiška, Vranov.

PŘÍSPĚVATELÉ ČSOP Vlašim 50 – 499 Kč

Tereza Bárová; Mikel David; Tereza Dobrová; Jan Farja; Radoš Fořt, Český Sternberk; Lucie Jabůrková; Michaela Jirsová, Libenice; Daniel Kadlček; Pavel Karas; Stanislav Katrušák, Strančice; Bohdan Knětek; Jaroslav Krbec; Aleš Krejčí, Havlíčkův Brod; Michaela Kubalová; Markéta Kudláčová; Jan Lázníčková; David Mikel; Pavel Pešáta, Zajetí; Jana Pluhařová; Otakar Polák; Michaela Popelková; Eva Procházková; Lucie Rincónová, Praha 5; Václav Růžička, Kácov; Tereza Sklenářová; Martin Slezáček; Bohumil Suk, Sudslavice; Jan Šerák; Renata Šimová; Magda Vaňková; Denisa Vondrová; žáci 4. AZŠ Kolostraty a dalších několik set anonymních dárců veřejných sbírek Zvíře v nouzi, Místo pro přírodu a návštěvníků Domu přírody Blaník.

